

Sanna Jeskanen & Taru Väisänen (toim.)

Kansainväliset tutkinto-opiskelijat Pohjois-Karjalan voimavaraksi

Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeen
kehittämistoimia 2021–2023

Kansainväliset tutkinto- opiskelijat Pohjois-Karjalan voimavaraksi

Kansainvälinen uraohjaamo
-hankkeen kehittämistoimia 2021–2023

Sanna Jeskanen & Taru Väisänen (toim.)

Toimittajat

Sanna Jeskanen, Karelia-ammattikorkeakoulu
Taru Väisänen, Karelia-ammattikorkeakoulu

Taitto

PunaMusta Oy

© Tekijät ja Karelia-ammattikorkeakoulu

Tämä julkaisu on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiMuutoksia 2.0 Kansainvälinen -lisenssillä, lukuunottamatta julkaisun kuvioita ja valokuvia.

ISBN 978-952-275-418-9 (pdf)

ISSN-L 2323-6876

ISSN 2323-6876

Karelia-ammattikorkeakoulu

Joensuu

2023

julkaisut@karelia.fi

Kansainvälinen uraohjaamo -hanke

Sisällys

Johdanto	6
1 Kansainvälisten opiskelijoiden ja työnantajien tarpeet kehittämistyön pohjana	9
Kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet näkyviksi	10
Kansainvälisistä opiskelijoista lisäarvoa alueen yrityksille	15
2 Opiskelijarekrytoinnin kokeiluja ja uusia kohdemaita	20
Lisää kansainvälisiä opiskelijoita Kareliaan!	21
Koulutusagentista kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin edistäjäksi	27
3 Monipuolista tukea kansainvälisten opiskelijoiden kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi	35
Kansainvälisen opiskelijan kotoutumisen edistäminen on yhteinen missio	36
Suomenkielisissä koulutuksissa opiskelevat vieraskieliset tarvitsevat ja saavat tukea	40
Vinkkejä S2-opiskelijoiden tukemiseen	44
Juttuklubissa verkostoidutaan, tavataan työnantajia ja harjoitellaan suomeksi puhumista	47
Tukea suomen kielen taidon kehittymiseen työharjoittelun aikana	51
Työnhakutaidot kuntoon uudella englanninkielisellä opintojaksolla	53

4 Työelämäyhteysien edistämistä ja kummiyritystoimintaa	56
Kummiyritykset kannustavat muitakin ottamaan kansainvälisiä harjoittelijoita	57
Paikalliset yritykset tutuiksi kansainvälisille opiskelijoille	59
Kansainvälisten opiskelijoiden kokemuksia työharjoittelusta	62

Johdanto

Vuosina 2021–2023 toimineen Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeen (REACT EU:n ESR-toimenpiteet) tavoitteena oli kehittää kansainvälistä opiskelijarekrytointia, luoda täsmäkoulutuksia ja muita tukitoimenpiteitä kansainvälisille opiskelijoille kotoutumisen ja työllistymisen tueksi sekä edistää opiskelijoiden työelämäyhteyksiä alueellisesti. Kaikessa kehitystyössä oli tavoitteena huomioida alueen työelämän tarpeet. Karelia-ammattikorkeakoulu toimi hankkeen ainoana toteuttajana. Läheistä yhteistyötä tehtiin niin Karelian eri toimijoiden, työelämän edustajien ja alueen työllistymistä tukevien toimijoiden kanssa.

Hankkeen kohderyhmänä olivat kansainväliset tutkinto-opiskelijat ja alueen maahanmuuttajat, jotka hakeutuvat korkeakouluopintoihin Karelia-amk:n englannin- ja suomenkielisiin koulutusohjelmiin. Lisäksi pääkohderyhmänä olivat Pohjois-Karjalassa toimivat yritykset ja organisaatiot, jotka tarvitsevat uutta, kansainvälistä työvoimaa.

Hankkeen taustalla vaikuttivat niin valtiolliset, alueelliset kuin Karelia-amk:n sisäiset tavoitteet. Valtioneuvoston koulutuspoliittisen selonteon (2021) tavoitteena on nostaa Suomen koulutus- ja osaamistasoa lisäämällä korkeakoulutusta. Toimenpiteinä korkeakoulut lisäävät ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytointia suomalaisiin korkeakouluihin, määrän kolminkertaistuu nykyisestä viiteentoistatuhanteen vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista 75 % työllistyy suomalaisille työmarkkinoille. Tällä hetkellä työllistyy noin 50 %.

Koulutusperäisen maahanmuuton lisääminen on myös maakunnallinen tavoite Pohjois-Karjalassa. Osaavan työvoiman saatavuus ja koulutuksen osuvuus ovat maakunnan keskeisiä haasteita. Maakunnan kehityksen kannalta keskeinen väestöhaaste on ratkaista, miten turvataan osaavan työvoiman

riittävyys tulevaisuudessa. Yhtenä ratkaisuna alueen elinvoiman takaamiseksi nähdään työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto. (Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto 2021.)

Kansainväliset opiskelijat voivat vastata yritysten osaamispulaan. Pitovoimatekijöitä kuitenkin tarvitaan, jotta opiskelijat jäävät alueellemme valmistumisensa jälkeen. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisema kotoutumisen kokonaiskatsaus (2019) kertoo, että työskentely opintojen aikana ja sosiaaliset verkostot lisäävät ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden todennäköisyyttä jäädä Suomeen. Sama pätee myös Pohjois-Karjalassa. Hankkeen tekemän kartoituksen mukaan kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen suurimpia esteitä alueella ovat nimenomaan verkostojen ja työelämäyhteyksien puute sekä suomen kielen ja työllistymistaitojen heikkous. Toisaalta useilla alueen työnantajilla ei ole riittäviä valmiuksia tai vaadittavaa rohkeutta ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden rekrytoinnissa. Kansallisten ja alueellisten tavoitteiden lisäksi myös Karelia-ammattikorkeakoulu on sitoutunut Karelia2030 -strategiatyössään (2020) kehittämään koulutusperäistä maahanmuuttoa.

Karelia-ammattikorkeakoulun strategiassa tavoitteiksi on asetettu sekä kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvattaminen että kotoutumisen ja työllistymisen tukeminen. Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa on pureuduttu molempiin osa-alueisiin. Hankkeen aikana on kehitetty ja pilotoitu useita toimintoja opiskelijarekrytoinnissa. Alueelle kiinnittymisen, kotoutumisen ja työllistymisen tueksi on myös kehitetty erilaisia toimintoja, jotka jatkuvat myös hankkeen jälkeen. Opiskelijarekrytoinnin osalta hankkeessa kokeiltiin erilaisia markkinointitoimenpiteitä useisiin kohdemaihin. Alun perin opiskelijarekrytoinnin pääkohdemaana oli Venäjä, mutta sodan alettua helmikuussa 2022 Karelia-ammattikorkeakoulu lopetti kaiken Venäjä-yhteistyön. Uusiksi kohdemaiksi valikoituivat mm. Intia ja Marokko. Hankkeessa tuotettiin paljon digitaalisia markkinointimateriaaleja, järjestettiin erilaisia webinaareja ja virtuaalisia opiskelijarekrytointimessuja sekä tiivistettiin yhteistyötä ulkomailla toimivien koulutusagenttien kanssa.

Kotoutumisen ja työllistymisen tueksi kehitettyjä toimenpiteitä ovat työnhakutaitojen opintojakso, työharjoittelun aikainen suomen kielen kehittymisen tukipaketti, Juttuklubi Joensuu sekä uusille opiskelijoille suunnattu kuusiosainen Life in Finland -orientaatio, jonka avulla uudet tutkinto-opiskelijat saavat asettautumisen ja kotoutumisen kannalta tärkeitä tietoja. Suomenkielisissä koulutuksissa opiskelevien maahanmuuttajien ja henkilöstön tietoisuutta on lisätty maahanmuuttajille tarjolla olevista tukimuodoista ja uusia tukimuotoja on otettu käyttöön.

Hankkeen aikana lanseerattiin myös kummiyritystoiminta. Kummiyritystoiminnan tavoitteena on, että paikalliset yritykset ja organisaatiot tekevät Karelia-amk:n kolmen englanninkielisen koulutuksen (International Business, Industrial Management ja Information and Communication Technology) kanssa läheis-

tä ja monipuolista yhteistyötä, johon kuuluu mm. harjoittelujaksojen tarjoaminen, yhteistyö opintojaksoilla sekä opinnäytetyöt. Kummiyrityksiä saatiin hankkeen aikana mukaan 24 ja harjoittelujaksoja toteutui 23. Kummiyrityksiin on tehty opiskelijaryhmien kanssa vierailuja ja kummiyrityksille on järjestetty tapahtumia Kareliassa.

Tähän loppujulkaisuun on koottu hankkeen aikana kirjoitettuja ja julkaistuja artikkeleita. Artikkelit on alun perin julkaistu Karelian Pulssi-portaalissa. Artikkeleissa on kerrottu hankkeen aikana kehitetyistä toimenpiteistä sekä aikaansaaduista tuloksista. Niissä kuvataan konkreettisesti, mitä työtä hankkeessa on tehty kahden ja puolen vuoden aikana. Suurin osa hankkeen aikana kehitetyistä toiminnoista jatkuu osana Karelia-ammattikorkeakoulun perustoimintaa. Lisää kehitystyötä tarvitaan kuitenkin koko ajan, jotta valtiolliset, maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet saavutetaan. Tämä vaatii yhteistyötä.

*Sanna Jeskanen & Taru Väisänen
Karelia-ammattikorkeakoulu*

Lähteet:

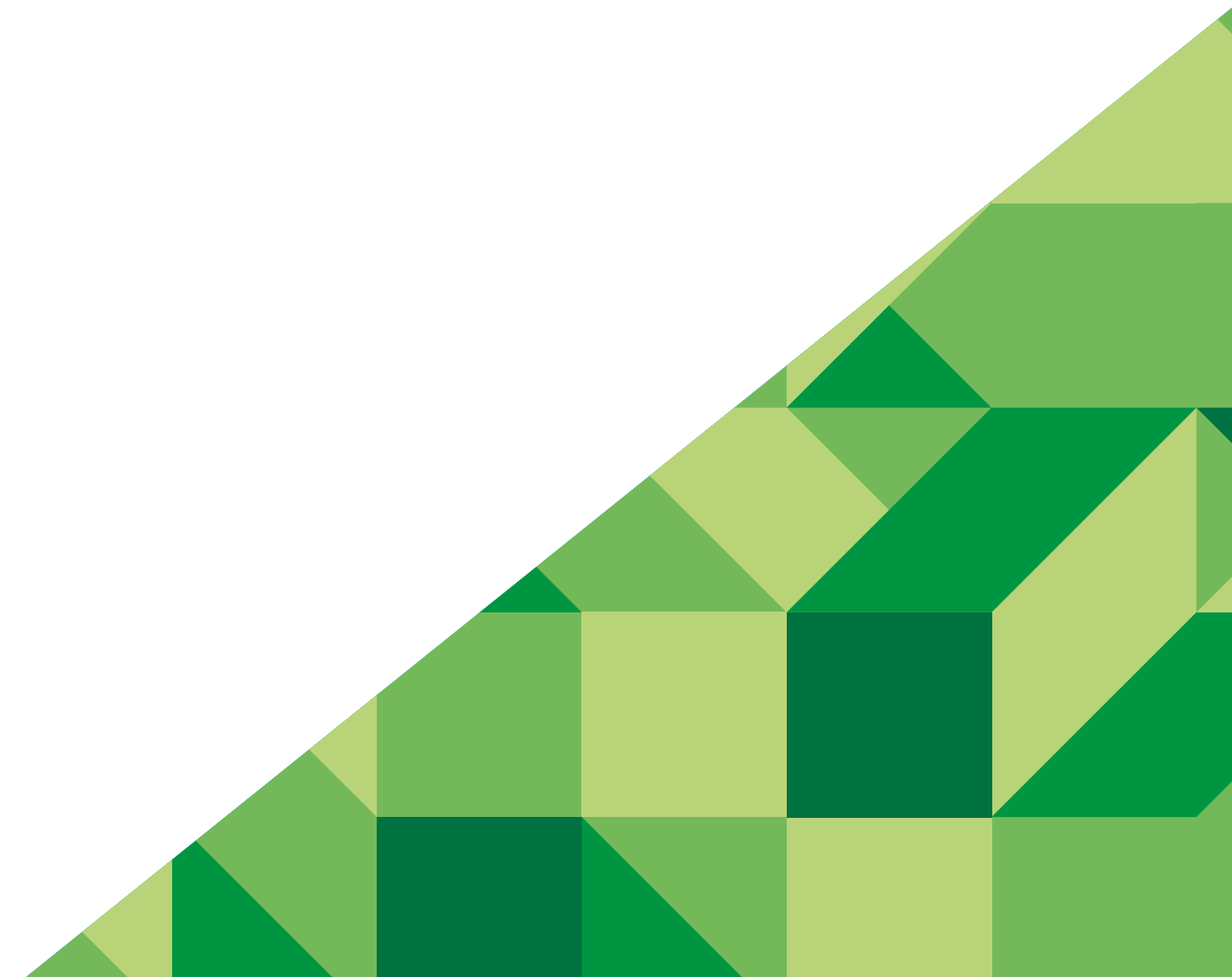
Karelia-ammattikorkeakoulu. 2020. Strategia 2020–2030: Karelia2030 – kestävä elinvoimaa!. <https://www.karelia.fi/strategia/>. 7.12.2023.

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto. 2021. Pohjois-Karjalan strategia 2040 <https://pohjois-karjala.fi/pohjois-karjalan-strategia-2040/>

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2019. Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2019 – Tutkimusartikkeleita kotoutumisesta. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-487-7>. 7.12.2023.

Valtioneuvosto. Koulutuspoliittinen selonteko. <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatokset?decisionId=0900908f80718ca2>. 7.12.2023.

1 Kansainvälisten opiskelijoiden ja työnantajien tarpeet kehittämistyön pohjana

Kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet näkyviksi

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Sofiya Meleshkova, projektikoordinaattori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kansainvälinen uraohjaamo -hanke (REACT ESR) järjesti huhtikuun viimeisellä viikolla kaksi työpajaa hankkeen keskeisille kohderyhmille: Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisille opiskelijoille ja alueen yrityksille ja kehitysyhtiöille. Molemmissa työpajoissa työskenneltiin pienryhmissä, jotka kiersivät eri työpisteillä keskustelemassa valituista teemoista. Tilaisuuksissa oli mukana livekuvittaja, joka piirsi keskustelusta kokoavan kuvan. Tämä artikkeli kertoo opiskelijoille järjestetystä työpajasta. Yritysten ja kehitysyhtiöiden työpajan tuloksia käsitellään erillisessä, myöhemmin julkaistavassa artikkelissa.

Keskustelussa kotoutuminen, työllistyminen ja alumni-toiminta

Työpajaan osallistui 11 Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälistä opiskelijaa. Paikalla oli sekä englanninkielisissä International Business – ja Industrial Management -koulutuksissa opiskelevia, että suomenkielisten tutkinto-ohjelmien opiskelijoita eri aloilta. Oli arvokasta ja tärkeää kuulla molempien ryhmien kokemuksia ja ajatuksia, sillä englanninkielisissä koulutuksissa ja suomenkielisissä koulutuksissa opiskelevat ulkomaalaiset opiskelijat ovat monin tavoin erilaisessa asemassa keskenään. Usein englanninkielisessä koulutuksessa opiskeleva on saapunut opiskelijaksi suoraan ulkomailta, kun taas suomenkielisissä tut-

kinnoissa opiskelevat ovat olleet Suomessa pidempään ja voineet alun perin saapua maahan muusta syystä kuin opiskelemaan. Tuen tarpeita on kuitenkin molemmilla ryhmillä.

Työpajassa keskusteltiin kolmesta teemasta: Karelian alumnitoiminnasta, asettautumisesta ja kotoutumisesta Joensuuhun sekä työllistymisestä ja työharjoittelusta. Jokaisesta teemasta oli valmisteltu kysymyksiä ja keskustelun aiheita. Työskentelytapoina käytettiin muun muassa mielipidejanaa ja miellekarttaa.

Oppilaitokselta toivotaan tukea myös arjen asioissa

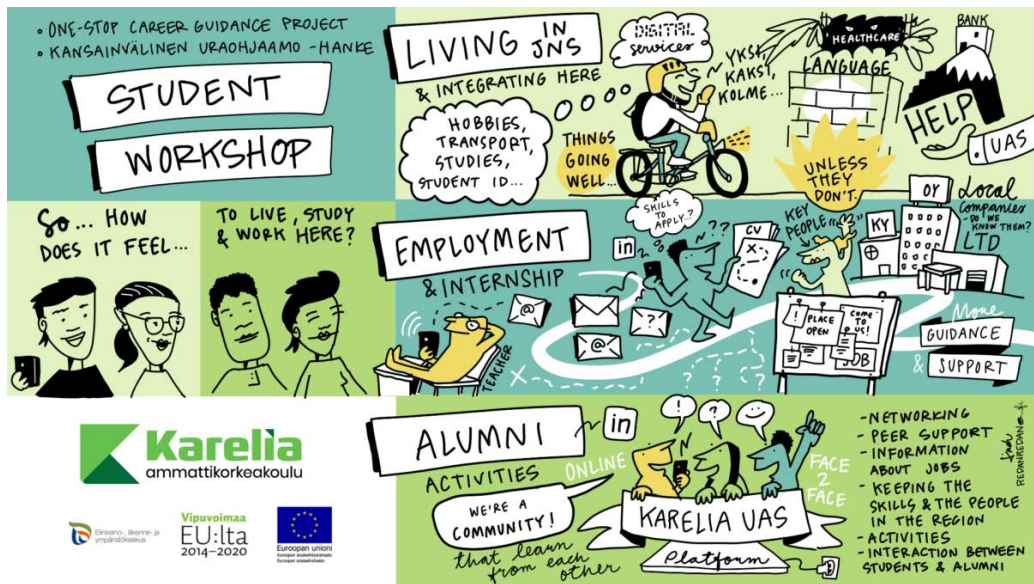
Verkostojen ja avainhenkilöiden merkitys korostui erityisesti asettautumisen ja kotoutumiseen liittyvän tiedonsaannin osalta. Opiskelijat, joilla on perhettä ja kavereita alueella, saavat paljon hyödyllistä tietoa arjen asioista lähipiiriltään. Kaikilla opiskelijoilla ei kuitenkaan ole alueella verkostoja ja toisaalta verkostot eivät välttämättä ole perehtyneet vaikkapa ulkomaalaisen henkilön pankkitilin avaamiseen liittyviin erityispiirteisiin tai oleskelulupa-asioihin. Opiskelijat kokivatkin, että oppilaitoksen pitäisi tarjota vielä nykyistä enemmän ja systemaattisemmin tietoa arkeen ja kotoutumiseen liittyvistä asioista.

Tietoa toivottiin annettavan jo ennen opintojen alkua ja ensimmäisen lukukauden aikana. Kertausta toivottiin ensimmäisen opiskelusyksen jälkeen kevätlukukauden alkaessa. Opiskelijat kokivat, että tälläkin hetkellä tietoa saa tarvittaessa, mutta on itse osattava kysyä oikeat kysymykset ja toisinaan vastauksen saaminen kestää liian kauan. Paljon tietoa annetaan opintojen alkuvaiheessa, mutta kaikki ei tartu muistiin ja on vaikeaa löytää takaisin tiedon äärelle silloin, kun sitä tarvitsisi. Erityisen monimutkaisiksi ja vaikeasti ymmärrettäviksi mainittiin terveydenhuolto- ja pankkipalvelut. Opiskelijat mainitsivat myös, että he eivät välttämättä viitsi vaivata oppilaitoksen henkilöstöä ei-opintoihin liittyvillä haasteillaan, vaikka ne vaikuttavat myös opintojen sujumiseen. Tietoa Joensuusta, Suomesta ja esimerkiksi vapaa-ajan vieton mahdollisuuksista ja harrastustoiminnasta kaivattiin.

Suomen kielen opinnot koettiin tärkeäksi. Erityisesti suomenkielisissä tutkinnoissa opiskelevat kaipasivat suomen kielen tukea opintoihinsa ja opinnäytetyön kirjoittamiseen. He toivoivat, että opettajat ja muut opiskelijat huomioisivat paremmin sen, etteivät he puhu suomea äidinkielenään. Englanninkielisissä koulutuksissa opiskelevat toivoivat mahdollisuutta opiskella suomen kieltä jo ennen opintojen alkua sekä kesäisin.

Alumneista vertaistukea kansainvälisille opiskelijoille

Alumnitoiminnan kansainväliset opiskelijat näkevät pääasiallisesti verkostoitumisena. Opiskelijat toivovat, että alumnitoimintaa olisi niin verkossa kuin kas-

Kuva 1. Livekuvittaja Linda Saukko-Rauta kierteli työpajassa kuuntelemissa keskusteluja ja piirsi niiden keskeiset ajatukset kuvaksi.

vokkain. Moni opiskelija mainitsi, että haluaisi alumnina toimia vertaistukena muille opiskelijoille.

Opiskelijoista kaikki olivat halukkaita liittymään alumniksi valmistuttuaan. He näkivät alumnitoiminnan etuina oppilaitoksen tarjoamat edut valmistumisen jälkeen sekä mahdollisuuden pitää yhteyttä muihin alumneihin. Moni mainitsi olevansa kiitollinen Karelia-ammattikorkeakoululle ja haluavansa alumnina antaa myös itse jotakin korkeakoululle. Alumnit koettiin hyödyllisinä myös Karelialle: heidän osaamistaan voidaan käyttää Karelian toiminnassa monin tavoin. Myös markkinoinnin näkökulma nousi keskusteluun: kansainvälinen alumni voisi markkinoida Karelian toimintaa myös ulkomailla.

Yritysten kanssa kaivataan kohtaamisia kynnyksen mataltamiseksi

Kansainväliset opiskelijat kertoivat kaipaavansa tukea harjoittelupaikan etsimiseen ja hakemiseen. Opiskelijat korostivat sitä, että he tarvitsevat tietoa oman alansa yrityksistä alueella ja lisää mahdollisuuksia päästä tekemään harjoittelua tai esimerkiksi osa-aikatöitä opintojen ohella. Kohtaamisia yritysten kanssa tarvitaan, jotta opiskelijat tulevat tutuksi yrityksille ja yritykset opiskelijoille. Opiskelijat kokivat, että kynnyksen ottaa yrityksiin yhteyttä tietämättä esimerkiksi yrityksen asenteesta kv-opiskelijoita kohtaan, on suuri. Kynnyksen on korkea myös siksi, että omasta ammatillisesta osaamisesta ollaan epävarmoja, eikä tiedetä, miten suomalaisia yrityksiä tulisi lähestyä. Opiskelijat pitivät työharjoittelua

Kuva 2. Opiskelijat piirsivät miellekarttaa alumnitoiminnan toiveistaan. Kuva: Sofiya Meleshkova.

erittäin tärkeänä, sillä se on oppimismahdollisuus ja keino päästä tutustumaan suomalaiseen työelämään ja -kulttuuriin.

Opiskelijoiden keskusteluista kävi ilmi, että harjoittelun käytännöt eri koulutuksissa vaihtelevat paljon. Yhteistä oli, että opiskelijat toivoivat enemmän infoa harjoitteluun liittyvistä asioista: mitä harjoittelu tarkoittaa, milloin se tapahtuu, kuinka harjoitteluun haetaan, mistä haetaan ja mitkä ovat vaatimukset.

Kansainväliset opiskelijat haluavat olla jatkossakin mukana kehitystyössä

Työpaja oli onnistunut. Hanketiimi sai työpajasta vahvistusta sille, että kehittämistoimenpiteet on suunnattu oikein. Kansainvälinen uraohjaamo -hanke jatkuu elokuun 2023 loppuun saakka ja paraikaa suunnitellaan tulevaa syksyä.

Opiskelijat kertoivat kokeneensa työpajan ilmapiirin rennoksi ja luottamukselliseksi ja olivat kiitollisia siitä, että heitä kuultiin. Kaikki työpajaan osallistuneet opiskelijat halusivat olla myös jatkossa mukana kehittämässä Karelian toimintaa ja jakamassa omia kokemuksiaan ja näkemyksiään.

Kansainvälisistä opiskelijoista lisäarvoa alueen yrityksille

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kansainvälinen uraohjaamo -hanke (REACT ESR) järjesti huhtikuun viimeisellä viikolla kaksi työpajaa hankkeen keskeisille kohderyhmille: Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisille opiskelijoille ja alueen yrityksille ja kehitysyhtiöille. Molemmissa työpajoissa työskenneltiin pienryhmissä, jotka kiersivät eri työpisteillä keskustelemassa valituista teemoista. Tilaisuuksissa oli mukana livekuvittaja, joka piirsi keskustelusta kokoavan kuvan. Tämä artikkeli kertoo yrityksille ja kehitysyhtiöille järjestetystä työpajasta.

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistyminen keskustelun keskiössä

Yrityskentän eli alueen työnantajien ja kehitysyhtiöiden työpajaan osallistui kymmenkunta henkilöä eri organisaatioista. Paikalla oli väkeä niin paikallisista yrityksistä kuin maakunnan kehitysyhtiöistä.

Heidän ajatuksiaan kuultiin kolmesta teemasta: kummiyritystoiminnasta ja sen kannustimista, kansainvälisten opiskelijoiden työharjoittelusta ja Karelia-ammattikorkeakoulun ja yritysten välisestä yhteistyöstä.

Työpajan aluksi osallistujille esiteltiin edellisenä päivänä Karelian kansainvälisille opiskelijoille pidetyn työpajan tuloksia lyhyesti. Rehtori Petri Raivo ava-

si tilaisuuden puheenvuorollaan tulevaisuuden näkymistä ja kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tärkeydestä.

Kansainvälisten opiskelijoiden potentiaali saatava yritysten tietoon

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymiseen ja työharjoitteluihin liittyvässä keskustelussa tunnistettiin se, että alueen yritykset ovat hyvin erilaisissa vaiheissa kansainvälistymisessään. Osassa yrityksistä myös ulkomaalaiset työntekijät ovat arkipäivää. Useat pienet ja keskisuuret yritykset eivät sen sijaan ole koskaan palkanneet ulkomaalaista työntekijää. Työharjoittelujen tarjoaminen kansainvälisille opiskelijoille nähtiin yhtenä keinona aloittaa matka kohti yrityksen kansainvälistymistä. Monille yrityksille kynnys on kuitenkin edelleen korkea. Onnistumistarinat koettiin tehokkaaksi keinoksi madaltaa yritysten kynnystä palkata tai ottaa harjoitteluun kansainvälinen opiskelija. Olisi tärkeää, että ne yritykset jakaisivat hyviä kokemuksiaan muille.

Kielen todettiin olevan avainasemassa. Keskusteluissa pohdittiin kansainvälisten opiskelijoiden suomen kielen taitoa, mutta myös yritysten valmiuksia käyttää englannin kieltä. Käsitykset kielikysymyksestä vaihtelevat: joissakin yrityksissä ajatellaan, että koko yrityksen toimintakieli pitäisi muuttua englanniksi kansainvälisen opiskelijan tullessa taloon, kun taas joissakin yrityksissä nähdään, että opiskelijan pitäisi puhua lähes virheetöntä suomea voidakseen harjoitella yrityksessä. Yritykset tarvitsevat tukea kielitietoiseen työskentelyyn ja siihen, miten tehdä yrityksen arjesta toimivaa ilman että kenenkään tarvitsee puhua itselleen vierasta kieltä täydellisesti. Työpajan osallistujat totesivat myös, että yritysten henkilöstö ja esihenkilöt tarvitsevat tukea monimuotoisessa työympäristössä toimimiseen.

Työpajassa mainittiin useita kertoja, että yritykset tarvitsevat lisää tietoa Kareliala kansainvälisten opiskelijoiden taidoista ja osaamisesta sekä englanninkielisten koulutusten sisällöistä. Ohjeistusta kaivattiin myös harjoittelu-prosessista: mitä harjoittelulta odotetaan, mitä tukea Karelia antaa ja mikä on oppilaitoksen vastuulla. Yritykset kaipaavat mahdollisimman helppoa ja nopeaa prosessia, jonka seurauksena kansainvälinen opiskelija tuo lisäarvoa yrityksen toimintaan. Yritykselle tulee myös olla selkeää, kehen ottaa oppilaitoksessa yhteyttä harjoitteluun liittyvissä asioissa. Yritykset toivovat myös, että Karelia pitäisi säännöllisesti yhteyttä yrityksiin ja esimerkiksi opiskelijaryhmät vierailisivat yrityksissä. Lisää kohtaamisia opiskelijoiden kanssa toivottiin.

Kuva 1. Osallistujat kiersivät työpajassa pisteeltä toiselle keskustelemassa eri teemoista. Kuva: Sofiya Meleshkova

Työelämäyhteistyöstä on luotava jatkumo

Keskustelussa Karelian työelämäyhteistyöstä todettiin, että oppilaitoksen ja alueen yritysten yhteistyö voi olla monenlaista ja paljon muitakin kuin työharjoittelujaksojen tarjoamista. Yritykset voivat tarjota esimerkiksi opinnäytetyön aiheita, tarjota toimeksiantoja opiskelijaryhmille ja vierailta opintojaksoilla. Hedelmällisintä yhteistyö olisi silloin, kun se olisi jatkuvaa ja monipuolista.

Työelämän edustajat kaipaavat lisää tietoa erilaisista yhteistyön mahdollisuuksista ja aktiivista yhteistyötä sekä yhteydenpitoa oppilaitoksen ja yritysten välillä. Englanninkielisten koulutusohjelmien avainkompetenssit täytyy saada näkyviin yrityksille. Kehitysyhtiöiden rooli nähtiin siltana ja tiedonvälittäjänä sekä yhteistyön mahdollistajana oppilaitoksen ja alueen yritysten välillä.

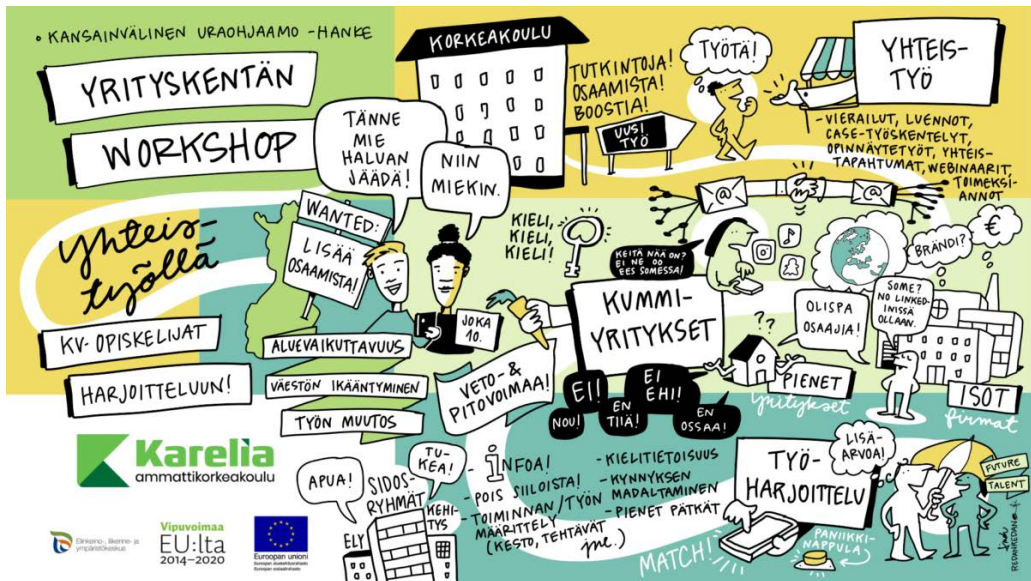
Yritykset kaipaavat oppilaitokselta käytännönläheistä tukea

Yhdellä työpisteistä teemana oli Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa kehitettävä kummiyritystoiminta. Englanninkielisten koulutusohjelmien kansainvälisille opiskelijoille etsitään lisää harjoittelupaikkoja alueen yrityksistä ja

kummiyritykset saavat Karelialta tukea prosessissa. Työpajan osallistujat saivat arvioida kummiyritystoiminnan houkuttimia eli erilaisia tukitoimenpiteitä, joita oppilaitos yrityksille tällä hetkellä tarjoaa. Lisäksi he saivat ideoida uusia houkuttimia, joiden avulla yritykset ryhtyisivät kummiyrityksiksi.

Työpajan osallistujien mukaan tukea tarvitaan perusasioihin: rekrytointiin, sopivien työtehtävien määrittelyyn ja opiskelijoita houkuttelevan harjoittelupaikkailmoituksen laatimiseen. Harjoittelun aikana kaivataan yritysten tarpeeseen vastaavaa tukea. Tarpeet yritysten välillä vaihtelevat paljon. Keskustelussa esiin nousivat muun muassa tarve opiskelijan perehdyttämiseen suomalaisen työelämän pelisäännöistä ja suomalaisesta työkulttuurista, työpaikka-suomi tai esimerkiksi tärkeimmän sanaston opiskelu etukäteen, tuki yritykselle tärkeimpien materiaalien ja ohjeiden tuottamiseen englanniksi sekä esihenkilön sparraus ja vinkit työyhteisön tiimitymiseen.

Erityisesti keskustelussa korostui se, että tuen pitää olla hyvin käytännönläheistä ja yritysten arkeen kiinnittyvää, ei niinkään luentoja tai teoriaa. Kummiyrityksille toivottiin näkyvyyttä ja yhteisiä tapahtumia muiden toiminnassa mukana olevien yritysten kanssa, sillä kokemusten jakaminen on tärkeää. Myös opiskelijoiden osamisen näkyväksi tekeminen korostui: yritysten pitää tietää, mitä he saavat ottaessaan kansainvälisen opiskelijan harjoitteluun. Kummiyritystoiminnalla nähtiin olevan tärkeä rooli kynnyksen madaltamisessa. Saatavilla olevan tuen ansiosta epäröiväkin yritys voi uskaltautua ottamaan ensimmäisen kansainvälisen opiskelijan työharjoitteluun. Ensimmäisellä kokemuksella on suuri merkitys: jos se on hyvä, tulee yritykseen todennäköisesti kansainvälisiä opiskelijoita jatkossakin.

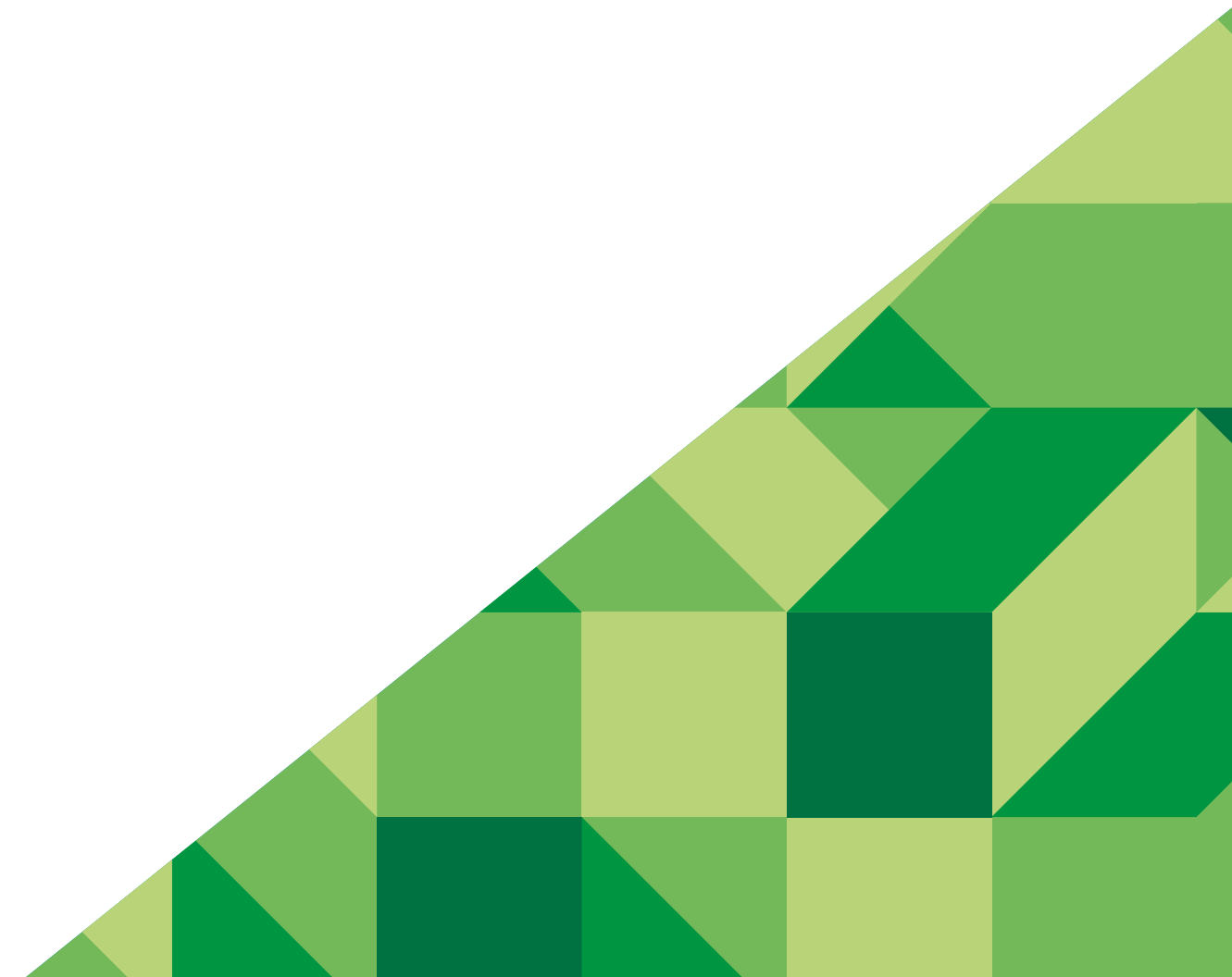
Kuva 2. Livekuvittaja Linda Saukko-Rauta tiivisti keskustelun pääkohdat kuvaksi työpajan aikana.

Lisää kohtaamismahdollisuuksia yrityksille ja kansainvälisille opiskelijoille

Työpajan keskustelu oli vilkasta ja teema oli kaikkien osallistujien mielestä erittäin tärkeä. Pohjois-Karjala kärsii jo nyt työvoimapulasta, eikä tilanne ole tulevaisuuden ennusteiden mukaan ainakaan valoisampi. Toimenpiteet ja teot ovat siis ajankohtaisia.

Yritysten on tehtävä oma osansa siinä, että niiden toiminta voi jatkua myös tulevaisuudessa. Kansainväliset opiskelijat ovat yksi keino ja mahdollisuus. Kansainvälinen uraohjaamo -hanke kestää elokuun 2023 loppuun saakka ja jatkaa työtä yritysten ja kansainvälisten opiskelijoiden yhteen saattamiseksi.

2 Opiskelijarekrytoinnin kokeiluja ja uusia kohdemaita

Lisää kansainvälisiä opiskelijoita Kareliaan!

Sini-Tuuli Saaristo, projektipäällikkö ja kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin suunnittelija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Anastasia Korchinskaya, projektikoordinaattori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Tarja Tuononen, markkinointiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Tässä artikkelissa kuvataan Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin strategisia tavoitteita ja prosesseja sekä esitellään Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa kehitettyjä ja pilotoituja opiskelijarekrytoinnin kokeiluja ja toimenpiteitä.

Karelia-ammattikorkeakoulu on sitoutunut Karelia2030 -strategiatyönsään (2020) kehittämään koulutusperäistä maahanmuuttoa. *Koulutusperäistä maahanmuuttoa ja kansainvälisyyttä* -strategisen valinnan tavoitteena on vastata alueen väestön ikääntymiseen, työvoiman saatavuuteen ja työn murroksen haasteisiin vahvistamalla alueen ja korkeakoulun kansainvälisyyttä. Tavoitteena on lisätä kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden prosentuaalista osuutta 10 % vuoteen 2030 mennessä, joka tarkoittaa määrällisesti noin 400 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa.

Tammikuun 2023 kansainvälisten tutkinto-ohjelmien yhteishaussa Karelia-amk:ssa on tarjolla kolme kansainvälistä amk-tutkinto-ohjelmaa; Industrial Management, International Business ja Information and Communication Technology. Näiden lisäksi korkeakoulu kasvattaa jatkossa strategiansa mukaisesti englanninkielistä koulutustarjontaa. Tulevaisuudessa tarjolla on englanninkielisiä yamk-tutkinto-ohjelmia kuten eurooppalaisena yhteistyönä kehitettävät European Master on Active Ageing and Age Friendly Society sekä Erasmus+ European Universities -hankkeessa *INVEST – InnoVations of Regional Sustainability: European University Alliance* kehitettävät englanninkieliset

yhteiskoulutusohjelmat. Uusien englanninkielisten koulutusten myötä kansainvälisten opiskelupaikkojen määrä kasvaa ja tämän myötä myös kansainvälisten opiskelijoiden määrä moninkertaistuu.

Tavoitteita ohjaavat myös kansalliset ja alueelliset tavoitteet. Valtioneuvoston koulutuspoliittisen selonteon (2021) tavoitteena on kasvattaa ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää suomalaisissa korkeakouluissa nykyisestä kolminkertaiseksi (15 000) vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on lisäksi, että tutkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista 75 % työllistyy suomalaisille työmarkkinoille. Pohjois-Karjalan Strategia 2040 -julkaisun (2021) mukaan työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto nähdään tärkeänä osana turvaamaan alueen elinvoimaa ja osaavan työvoiman riittävyttä.

Kansainvälinen opiskelijarekrytointi Kareliassa

Kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin toimenpiteiden tavoitteena Kareliassa on lisätä kansainvälisten hakijoiden määrää sekä saada lisää kansainvälisiä opiskelijoita englanninkielisiin tutkinto-ohjelmiin. Keskeisiä toimenpiteitä ovat markkinointiviestinnän ja -sisällön toteuttaminen ja tuottaminen, mainoskampanjat eri digikanavissa, rekrytointitapahtumiin osallistuminen ja organisointi, potentiaalisten hakijoiden informointi ja markkinointiviestintä Karelia-amkn vieraskielisissä viestintäkanavissa sekä yhteistyö koulutuksien, hakijapalveluiden ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteiden toteuttamiseksi. Kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin toimenpiteet tukevat myös jo alueella asuvien maahan muuttaneiden ja toisella asteella opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden hakemista korkeakouluopintoihin.

Kansainvälistä opiskelijarekrytointia toteutetaan Karelian kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin suunnitelman sekä vuosikellon mukaisesti. Suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin suunnittelija. Keskeisiä toimijoita ovat Karelian viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijat, hakijapalveluiden hakukoordinaattorit sekä kansainvälisten koulutusten henkilöstö. Yhteistyötä opiskelijoiden houkuttelemiseksi tehdään lisäksi kansainvälisten opiskelijalähtetiläiden kanssa, etenkin sosiaalisessa mediassa. Keskeisiä ulkoisia yhteistyökumppaneita ovat muun muassa kansainväliseen opiskelijarekrytointiin keskittyneet valtakunnalliset korkeakouluverkostot, ulkomaalaiset yhteistyökumppanit, hakijoiden vanhemmat, alueen 2. asteen oppilaitokset sekä alueen maahanmuuttajaverkostot.

Kansainvälinen uraohjaamo -hanke kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin tukena

Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin toimenpiteitä kehitetään kaksivuotisessa Kansainvälinen uraohjaamo -hankkees-

sa. Hanke alkoi syyskuussa 2021 ja sen rahoittajana toimii Euroopan unionin sosiaalirahasto (REACT-EU:n ESR-toimenpiteet). Opiskelijarekrytoinnin kehittäminen on yksi kolmesta hankkeesta kehitettävästä kokonaisuudesta. Tavoitteena on vahvistaa ja lisätä ulkomailta tapahtuvaa opiskelijarekrytointia sekä rakentaa virtuaalisia opiskelijarekrytoinnin työkaluja ja -prosesseja sekä tehdä erilaisia kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kokeiluja. Tarkempi kuvaus hankkeen toimenpiteistä ja tavoitteista on julkaistu artikkelissa ”Kansainvälinen uraohjaamo kehittää veto- ja pitovoimatekijöitä”.

Hankkeen työ kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kehittämisessä alkoi sopivien kohdemaiden ja -alueiden tunnistamisella. Työssä huomioitiin Kareliassa aikaisemmin vuonna 2021 hyväksytty kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin suunnitelma, johon oli määritelty työn kannalta keskeisimmät kohdealueet sekä erilaiset opiskelijarekrytoinnin toimenpiteet. Tavoitteena oli valita yksi kohdema, jossa tehdään hankkeessa painotetusti kv-opiskelijarekrytointiin liittyviä uusia kokeiluja ja toimenpiteitä. Syksyllä 2021 pääkohdealueeksi valikoitui Venäjä, jonka myötä suurin osa opiskelijarekrytoinnin toimenpiteistä kohdentuivat Venäjälle. Valintaan vaikuttivat muun muassa aikaisemmin Venäjältä tulleiden opiskelijoiden määrä ja rajan läheisyys sekä hankehenkilöstön osaaminen. Uutta olivat esimerkiksi erilaiset venäjänkieliset hakijoille ja heidän vanhemmilleen suunnatut webinaarit sekä aikaisempaa laajempi yhteistyö venäläisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tarkempi kuvaus syksyn 2021 Apply to Karelia UAS -webinaareista löytyy artikkelista [”Kansainvälinen uraohjaamo kehittää veto- ja pitovoimatekijöitä”](#). Uutuutena korkeakoulua esitteli hakijoille myös suosittu tubettaja venäjäksi. Tubettajan YouTube-video saikin reilut 13 000 katsomiskertaa ja lukuisia kommentteja.

Venäjälle suunnattu opiskelijarekrytoinnin kehittäminen loppui helmikuussa 2022 Venäjän hyökättyä Ukraina. Opetus- ja kulttuuriministeriö (2022) suositti suomalaiskorkeakouluja pidättäytymään kaikesta korkeakoulu- ja tiedeyhteistyöstä venäläisten kumppaniorganisaatioiden kanssa. Päätöksen myötä yhteistyö venäläisten opiskelijarekrytoinnin toimijoiden kanssa loppui, eikä Venäjä ollut enää hankkeen pääkohdema. Tämän myötä hankkeen resursseja on kohdennettu uusien kohdemaiden määrittelyyn ja kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin toimenpiteet on suunnattu muihin kohtamaisiin.

Markkinointiviestintää monikanavaisesti ja monikielisesti

Hankkeen tavoitteena on luoda monipuolisia digitaalisia materiaaleja Karelian koulutusperäisen maahanmuuton ja kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrän lisäämiseksi. Näitä materiaaleja ovat muun muassa kansainvälisiin tutkintoihin, opiskeluun ja opiskelijaelämään liittyvät videomateriaalit,

uratarinat sekä suomalaisen yhteiskunnan, Pohjois-Karjalan alueen ja työelämän esittelyt eri kielillä.

Tähän mennessä hanke on toteuttanut [markkinointivideon](#) kansainvälisten opiskelijoiden houkutteluun. Lisäksi hakijoille haluttiin kertoa uudesta englanninkielisestä tutkinto-ohjelmasta Information and Communication Technology. Alueen työllistymismahdollisuuksia tuotiin esille International Business -koulutusohjelmasta alueella työllistyneiden opiskelijoiden alumnitarihoiden avulla (Ksenia Senkova ja Trang Van Nguyen). Hankkeessa on lisäksi suunniteltu ja toteutettu markkinointitoimenpiteitä ja valmistettu ppt-esityksiä englanniksi ja venäjäksi. Myös Karelian englannin- ja venäjänkielisiä verkkosivuja on päivitetty.

Hakijoita houkuteltiin virtuaalisesti lokakuun 2022 opiskelijarekrytointitapahtumassa Apply to Karelia UAS Virtual Fair. Lisäksi uutena kokeiluna järjestettiin Q&A-striimauksia Karelian YouTube-kanavalla eri kohderyhmille venäjäksi (venäjänkielisille Suomessa asuville), ranskaksi (marokkolaisille), englanniksi (intialaisille) ja vietnamiksi (vietnamilaisille). Tarkemmat kuvaukset Apply to Karelia UAS Virtual Fair ja Q&A-striimauksien suunnittelusta ja tuloksista voi lukea englanninkielisestä artikkelista "[Attracting International Students to Karelia UAS Virtually](#)".

Hanke on tehnyt myös yhteistyötä 20 ammattikorkeakoulun yhteisen Kiina-verkoston kanssa (2021), jonka yhtenä tavoitteena on kasvattaa kiinalaisten opiskelijoiden rekrytointia suomalaisiin ammattikorkeakouluihin. Yhteistyössä verkoston kanssa tehtiin videoita Kiinan kohdemarkkinoille hyödynnettäväksi kiinalaisessa sosiaalisessa mediassa. Ensimmäinen video on markkinointivideo, jossa esitellään molemmat Karelian kampukset, Joensuun kaupunkia ja ammattikorkeakoulun henkilöstöä. Toisessa videossa kiinalainen opiskelija kertoo kiinaksi omasta elämästään Joensuussa. Kohdemaan kielellä toteutettu materiaali soveltuu hyvin käytettäväksi kv-markkinoinnissa, koska tavallisesti monissa suurissa maissa hakijoiden vanhemmat eivät puhu englantia. Vanhemmat myös päättävät usein mihin heidän lapsensa voivat hakea opiskelemaan. Tämän takia on tärkeää tehdä markkinointimateriaaleja myös valittujen kohdemaiden kielillä.

Vierailut toisen asteen oppilaitoksiin

Hankkeessa tuetaan kansainvälisten opiskelijoiden rekrytointia myös suomenkielisiin koulutuksiin tukemalla väylää toiselta asteelta korkeakoulutukseen. Tästä esimerkkinä ovat alueella toisella asteella opiskelleet nuoret, jotka opiskelivat jo suomen kielellä. Kyseiset opiskelijat haluavat jatkaa opiskelua lukion tai ammattikoulun jälkeen ammattikorkeakouluihin tai yliopistoihin Suomessa. Koska he ovat tehneet jo ison työn ja suomen kieli on hyvällä tasolla, on integroituminen suomalaiseen opiskelu- ja työelämään heille helpom-

pa. Opiskelijoilla on paljon mahdollisuuksia päästä opiskelemaan Kareliaan Suomessa suoritetun tutkinnon avulla.

Tästä tukitoiminnasta hyvänä esimerkkinä ovat alueelle suunnatut kouluvierailut Riverian Lieksan toimipisteelle, sekä lukioihin Kiteellä, Joensuussa ja Tohmajärvellä. Oppilaitoksissa opiskelee etenkin venäläistaustaisia nuoria, joista useat haluavat jatkaa opintojaan Suomessa myös toisen asteen opintojen jälkeen. Alueella asuvia kansainvälisiä hakijoita, jotka haluaisivat saada tutkinnon Suomessa ja jäädä työskentelemään ja elämään Suomeen opintojen jälkeen, on tavattu myös Tutustu Kareliaan-päivissä Karelian kampuksilla.

Rekrytoinnin kehittäminen jatkuu

Kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kehittäminen osana Kansainvälinen uraohjaamo -hanketta jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka. Hankkeen loppuaikana kehitetään edelleen muun muassa kansainvälistä opiskelijarekrytointia tukevia video- ja markkinointimateriaaleja ja järjestetään toinen virtuaalinen kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin tapahtuma. Tulevassa tapahtumassa halutaan tehdä yritysysteistyötä ja tuoda aikaisempaa enemmän hakijoille näkyväksi alueen työllistymismahdollisuudet opintojen jälkeen. Hankkeen lopputuotoksia esitellään alueen verkostoissa ja materiaalit ovat hyödynnettävissä monipuolisesti korkeakoulussa ja alueen toimijoille hankkeen päättymisen jälkeen. Digitaalisista markkinointitoimenpiteistä muodostuu materiaalipankki korkeakoulun käyttöön. Osa materiaalista soveltuu myös muille alueen toimijoille.

Vaikka yksittäinen hanke päättyy, jatkuu rekrytoinnin ja sisäisten prosessien kehittäminen Kareliassa. Tarkoituksena on jatkossa kerätä hyviä käytänteitä muista suomalaisista korkeakouluista ja ulkomailta maista, joka ovat onnistuneet houkuttelemaan EU/ETA-alueen ulkopuolisia opiskelijoita menestyksellä.

Lähteet:

Илья Редин.Русский в Финляндии. 2021. Высшее образование в Финляндии. Обзор института"Карелия". 23.12.2021. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=i0g-OitUWeE&t=4s> 20.12.2022.

INVEST – InnoVations of REgional Sustainability: European University Alliance. Hankkeen verkkosivut. <https://www.invest-alliance.eu/> 22.12.2022.

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022. Degree in Information and Communication Technology. 13.10.2022. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=p70TFyDUGIA> 20.12.2022.

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022. Alumni story: Trang Van Nguyen – International Business, BBA. 18.8.2022. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=9HmTS3ImC4M&t=3s>. 20.12.2022.

- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022. YouTube-video. Apply to Karelia UAS Virtual Fair 2022. Lataaja Karelia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 20.12.2022. Löydettävissä [www-soitteessa: https://www.youtube.com/watch?v=t7ec_Ddi46I](https://www.youtube.com/watch?v=t7ec_Ddi46I).
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2021. Career Story: Ksenia Senkova, BBA 2020. 14.12.2021. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=STdau8cwl6k&t=2s>. 20.12.2022.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2021. Let's Craft a Better Tomorrow. Together. 21.12.2022. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=5BJoRVgFAD8&t=2s>. 20.12.2022
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2020. Strategia 2020–2030: Karelia2030 – kestävää elinvoimaa!. <https://www.karelia.fi/strategia/>. 22.12.2022.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2022. Suomi jäädyttää korkeakoulu- ja tutkimusyhteistyön Venäjän kanssa – Suomessa olevia ukrainalaisopiskelijoita tuetaan. <https://okm.fi/-/suomi-jaadyttaa-korkeakoulu-ja-tutkimusyhteistyon-venajan-kanssa-suomessa-olevia-ukrainalaisopiskelijoita-tuetaan> 20.12.2022.
- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto. 2021. Pohjois-Karjalan strategia 2040. <https://pohjois-karjala.fi/wp-content/uploads/2022/03/Pohjois-Karjalan-strategia-2040.pdf> 22.12.2022.
- Saaristo, S-T., Väisänen, T., Sevonius-Male, M., Korchinskaya, A., Meleshkova, S. 2021. Kansainvälinen uraohjaamo kehittää veto- ja pitovoimatekijöitä. Pulssi-portaali. <https://www.karelia.fi/2021/12/kansainvalinen-uraohjaamo-kehittaa-veto-ja-pitovoimatekijoi>. 20.12.2022
- Valtioneuvosto. 2021. Koulutuspoliittinen selonteko. <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatokset?decisionId=0900908f80718ca2>. 22.12.2022.
- 3amk. 2021. Koulutus- ja tutkimustoiminta Kiinan kanssa vahvistuu ammattikorkeakoulujen yhteisessä verkostossa. <https://www.3amk.fi/2021/03/26/koulutus-ja-tutkimustoiminta-kiinan-kanssa-vahvistuu-ammattikorkeakoulujen-yhteisessa-verkostossa/> 20.12.2022.

Koulutusagentista kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin edistäjäksi

Anastasia Korchinskaya, projektikoordinaattori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Tässä artikkelissa kerron Karelian kansainvälisenä työntekijänä omasta polustani ulkomailta suomalaiselle työpaikalle.

Suomalainen koulutusjärjestelmä on tuttu monille ulkomaalaisille ihmisille, jotka tekevät tutkimusta tai työskentelevät koulutusalailla. Suomen kielen oppiminen kiinnostaa monia mm. Leningradin alueella Venäjällä. Valmistuttuani koulusta Viipurissa mietin, mikä minua kiinnostaa, ja hain opiskelemaan suomen kielen opettajaksi Hertzenin yliopiston Viipurin yksikköön. Koska pidin matematiikasta, suomen kielestä oli tullut minulle tärkeä harrastus, koska sen kielioppi näytti oikein loogiselta. Toisena syynä oli Viipurin historian tutkiminen, jota myös harrastin. Yliopiston viimeisenä vuonna meidät lähetettiin harjoittelemaan Itä-Suomen kouluun, ja minä menin Joensuun yksikköön. Sen jälkeen ymmärsin, että suomen kielen opettaminen ja suomalaisen koulutusjärjestelmän tutkiminen kiinnostavat minua. Maisteriohjelmassa ja jatko-opinnoissa Pietarin valtionyliopistossa olen opiskellut noita asioita viisi vuotta.

Kaikki suomen kieltä opiskelevat eivät uskalla muuttaa Suomeen asumaan. Itse kuitenkin tulin Suomeen opiskelemaan pedagogiikkaa ja venäjää vieraina kielenä kolme vuotta sitten, sillä kun työskentelin Nordic Schoolissa Pietarissa koulutusagenttina, sain paljon tietoa siitä, miten voisin päästä Suomeen opiskelemaan.

Kuva 1. Karelia-amk:n opiskelijalähettilään Ksenia Senkova-Hyttisen vierailu Nordic Schooliin 2021.

Ensimmäiset kontaktit Kareliaan

Kun työskentelin Nordic School -kielikoulussa Pietarissa, järjestimme valintakokeita suomalaisten ammattikorkeakoulujen FINNIPS-järjestön kanssa. Tapasin nykyisen kollegani, Karelia-amk:n venäjän kielen lehtori Riitta Hyttisen noissa FINNIPS-pääsykokeissa. Riitta kysyi minulta, miksi emme olleet tehneet yhteistyötä Karelia-amk:n kanssa, ja kertoi että Karelia tekee kyllä yhteistyötä Petroskoin ja Sortavalan koulujen kanssa. Vastasin että emme valitettavasti tiedeet paljon Pohjois-Karjalan alueesta ja Karelia-amk:sta. Luulin, että Joensuu on Pietarista kaukana ja kiinnostaa vain Petroskoin ja Sortavalan hakijoita. Näin, että Karelialla oli venäjänkielinen nettisivu ja oikein laadukas ja hyvin tehty VKontakte-sivu, joka oli viestintätiimin harjoittelijan ja opiskelijalähettiläiden työtä.

Alussa oli vaikeaa löytää Nordic School -kielikoululle Karelian kontakteja. Työskentelin paljon muiden korkeakoulujen kanssa ja huomasin, että työ etenee paremmin, jos organisaatiossa on kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin koordinaattori, mutta Kareliassa ei ollut tuolloin sellaista. Siksi oli vaikeaa tehdä yhteistyösopimusta Karelian kanssa, ja koko prosessi kesti kauan. Myös webinaarien järjestäminen oli Kareliassa opiskelijalähettiläiden tehtävä, mutta

Kuva 2. Nordic Schoolin Youtube-video Karelia UAS 2021. Kuvassa vas. Tarja Tuononen, Sini-Tuuli Saaristo ja Riitta Hyttinen.

mielestäni tämä työ on opiskelijoille haastavaa, koska ulkomaalaiset agentit ja vanhemmat haluavat keskustella vaikeista asioista asiantuntijoiden kanssa ensiksi. Opiskelijoilta he haluavat kyllä kysyä heidän kokemuksistaan.

Kun sain Karelian markkinointiasiantuntijan Tarja Tuonososen yhteystiedot, sovimme Karelian esittelystä Nordic Schoolin Pietarin toimistossa. Karelian opiskelija Ksenia Senkova-Hyttinen tuli Nordic Schooliin esittelemään Kareliaa, kertoi ammattimaisesti opiskelupaikasta ja omista kokemuksistaan, ja ymmärsin itsekkin, että Karelia on kiinnostava kohde.

Esittelyn jälkeen jatkoimme keskusteluja opiskelijarekrytointiyhteistyöstä Riitan, Tarjan ja Karelian uuden kv-koordinaattorin Sini-Tuuli Saariston kanssa. Lopulta tulin korona-aikana tekemään Youtube-markkinointivideon Kareliaan, ja tapasimme myös muiden kollegoiden kanssa ja keskustelimme, mitä yhteistyötä voimme tehdä. Joensuun tapaamisen jälkeen ymmärsin, että Karelia-amk on erittäin kiinnostava paikka. Kun tulin Joensuuhun, näin, että se on rauhallinen, kaunis ja turvallinen kaupunki, jolla on oma historia ja perinteet. Se ei myöskään ole kaukana (esim. matka Pietariin Joensuusta on melkein sama kuin Helsingistä).

Asuin ja opiskelin jo Helsingissä, kun tapasin Ksenian asuntolani lähellä ja arvasin, että hän asui viereisessä talossa. Ksenia kertoi minulle paljon tarinoita elämästään Joensuussa, ja se kuulosti minusta siltä, että hän puhuu suomalaisesta kotikaupungista, että hän on "kotoisin" Pohjois-Karjalasta. Mietin itse, että olisi kiva mennä pieneen suomalaiseen kaupunkiin asumaan ja oppia lisää suomen kieltä. Ymmärsin, että pääkaupungissa ei voi olla samaa fiilistä,

koska siellä on paljon kansainvälistä toimintaa, kun kaikki puhuvat englantia ja on paljon venäjänkielisiä, eikä siksi ole pakko käyttää suomea.

Töihin Karelian Kansainvälinen uraohjaamo -projektiin

Syksyllä vuonna 2021 tulin työskentelemään Kareliaan kaksivuotiseen Kansainvälinen uraohjaamo -projektiin, jossa päällikkönä oli Sini-Tuuli Saaristo. Koska olimme jo tehneet yhteistyötä, ymmärsimme, mitä täytyy kehittää. ”Hanke alkoi syyskuussa 2021 ja sen rahoittajana toimii Euroopan unionin sosiaalirahasto (REACT-EU:n ESR-toimenpiteet). Opiskelijarekrytoinnin kehittäminen on yksi kolmesta hankkeesta kehitettävästä kokonaisuudesta. Tavoitteena on vahvistaa ja lisätä ulkomailta tapahtuvaa opiskelijarekrytointia sekä rakentaa virtuaalisia opiskelijarekrytoinnin työkaluja ja -prosesseja sekä tehdä erilaisia kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kokeiluja”. (Saaristo, Väisänen, Sevonius-Male, Korchinskaya, Meleshkova 2021.)

Aluksi teimme 10 webinaaria Kareliasta kv-hakijoille (5 englanniksi ja 5 venäjäksi) opiskelijalähettiläiden ja viestintätiimin harjoittelijan Alla Vokhtan kanssa, mikä oli hyvä kokemus. Webinaarit näyttivät ammattimaisilta, koska esimerkiksi rehtori tuli tervehtimään osallistujia. Webinaarien jälkeen osallistajat ja vanhemmat olivat kiitollisia saamastaan tiedosta. Kutsuimme myös kv-koulutusagentteja webinaareihin, koska heille se olisi myös hyvä koulutus.

Kuva 3. Kv-uraohjaamo projektitiimi ja kv-opiskelijalähettiläät järjestävät Apply to Karelia UAS -webinaarin 2021.

Päivitimme viestintätiimin kanssa myös venäjänkieliset sivut, ja PP-esitykset, sekä venäjänkieliset, että englanninkieliset, koska myös oman työkokemuksen mukaan tiesin, että se on tärkeä hakijoille. Sitten saimme idean tehdä video Kareliasta bloggaaja Ilja Redinin kanssa, koska hän oli jo tuttu ihminen yleisölle, ja siksi hakijat ja heidän vanhempansa uskovat häntä. Video sai 14 000 katselukertaa ja sen tekeminen oli upea kokemus.

Webinaareja ja markkinointivideoita useisiin kohteisiin

Kun yhteistyö venäläisten agenttien kanssa loppui keväällä 2022, aloimme työskennellä samalla tavalla muiden kohteiden, esim. Intian kanssa. Teimme webinaareja englanniksi uusien partnereiden kanssa, ja ymmärsimme niitä tehdessämme, että myös muissa maissa vanhemmat valitsevat, mihin heidän lapset menevät asumaan ja opiskelemaan. Monissa maissa vanhemmat eivät puhu englantia, mutta onneksi meillä Kareliassa on ranskan-, vietnamin- ja venäjänkielisiä työntekijöitä, joiden kanssa teimme yhteisiä QA-webinaareja Youtubessa, missä vastasimme hakijoiden kysymyksiin. Opimme myös itse paljon, kun kollegat kertoivat meille paljon omista kulttuureistaan.

Järjestimme Apply to Karelia UAS -virtuaalimessut Karelian työntekijöiden kanssa, mikä oli mahdollista vain Kv-uraohjaamo-projektin ansiosta, koska

Kuva 4. Apply to Karelia UAS -virtuaalimessut 2022.

Kuva 5. Tutustu Kareliaan -päivä 2022

järjestelyt vaativat paljon resursseja. Osallistuimme myös isommille virtuaalimessuille esittelijöinä ja saimme sitä kautta hyvää kokemusta. Messuille on tärkeä osallistua, koska huomasin jo Pietarissa itse, että agenttina kerroin enemmän niistä korkeakouluista, joiden työntekijöiden kanssa olimme aiemmin tavanneet.

Teimme hankkeessa paljon yhteistyötä Karelian viestintätiimin kanssa. Teimme esimerkiksi opiskelijälähettiläiden kanssa markkinointia Instagramissa, koska kv-hakijat käyttävät sitä paljon. Teimme myös paljon webinaareja ja live-striimauksia eri kanavilla. Lempityötäni oli markkinointivideoiden tekeminen, koska niissä piti kirjoittaa käsikirjoituksia eri kielillä, kääntää, oppia tekstiä ulkoa ja osallistua kuvauksiin.

Osallistuimme erilaisiin tilaisuuksiin myös paikan päällä, ja oli kiva tavata ihmisiä esimerkiksi Tutustu Kareliaan -päivillä. Tapasimme hakijoita myös Riveriassa, Jomonissa ja ISK-lukiossa. Teimme myös Pre-arrival-infot kansainvälisille uusille opiskelijoille. Kesällä heillä on paljon kysyttävää ennen tuloaan maahan, ja Suomessa tavallisesti heinäkuussa työntekijät lomailevat. Kysymyksiä on paljon ja vastauksia täytyy siis odottaa. Kun työskentelin Nordic Schoolissa, opiskelijoiden vanhemmat halusivat aina tietää kaikenlaista heille tärkeitä, ja kysyivät kv-koulutusagenteilta, mutta on parempi, jos niihin kysymyksiin vastaavat korkeakoulujen omat asiantuntijat. Siksi mielestäni Pre-arrival -infot ovat oikein hyvä ratkaisu.

“Kansainvälinen uraohjaamo on mahdollistanut Karelialle monipuoliset mahdollisuudet hyödyntää ja testata erilaisia markkinointikanavia ja tuottaa monipuolisia, uusia markkinointimateriaaleja. Olemme saaneet arvokasta tietoa eri kanavien hyödyllisyydestä kansainvälisessä opiskelijarekrytinnissa. Lisäksi on ollut ammattikorkeakouluorganisaatiollemme tervetullutta ja virkistävää, että meille on tullut lisää erilaisista taustoista ja työskentelykulttuureista olevia asiantuntijoita! Se on opettanut meitä kaikkia.” – Tarja Tuonen, viestintäasiantuntija, Karelia-amk.

Kohdemaan tuntemus on tärkeää kv-rekrytinnissa

Jos minulta kysyttäisiin, mikä on paras tapa tehdä kv-markkinointia ja -rekrytointia, vastaisin, että täytyy kysyä ulkomaalaisilta, jos on mahdollista, koska he ovat tehokas resurssi. Esimerkiksi jos täytyy tehdä webinaari Vietnamiin, täytyy kysyä kollegalta, joka on kotoisin Vietnamista, ja tietää, mikä toimii alueella hyvin. Siksi myös teimme viestintätiimin kanssa Webropol-kyselyn kv-opiskelijoille ja tutkimme, mikä on heidän mielestään paras tapa markkinoida Kareliaa. He sanoivat, että puskaradio on heille tärkein.

Toinen tärkeä asia on tavata kv-koulutusagenttien kanssa kasvokkain, jos on mahdollista. Tästä paras esimerkki oli, kun minä ja ystäväni, joka työskenteli kv-rekrytointikoordinaattorina erässä toisessa AMK:ssa, järjestimme Pietarissa hakijoille yhden Entrepreneurial Mindset -kurssin, ja tuo AMK sai 10 opiskelijaa Nordic Schoolista. Myös hakijoille ja vanhemmille järjestetyt kampuskäynnit ovat hyödyllisiä, kun siellä voi tavata ihmisiä, jotka myöhemmin auttavat tarvittaessa ja se on vanhemmista turvallista.

Suomalainen työkuultuuri ja suomen kielen käyttö

Karelia oli minulle Suomessa ensimmäinen työpaikka, josta sain uutta kokemusta. Virheiden tekeminen vaikutti vaikealta venäläisten kokemusten jälkeen, koska venäläisessä työkuultuurissa virheitä pelätään. Täällä ymmärsin, että virheet ei liittyä henkilöön ja ne hoidetaan asioina asioiden joukossa. Virheestä täytyy keskustella päällikön ja esimiehen kanssa, jos on tarve, ja korjata asia.

On tärkeää, että projektipäällikkö auttoi minua ja meidän toista venäjänkielistä kollegaa paljon, selitti kaikki yleissuomeksi ja myös kertoi paljon suomalaisesta työkuultuurista. Hän puhui selkeästi ja muilla sanoilla, jos oli tarvetta. Hän aina kysyi, ymmärsimmekö, mistä on puhe. Koska emme olleet käyttäneet englantia, suomen kielitaito kehittyi töissä kovasti. Venäjänkielisen kollegan Sofia Meleshkovan kanssa teimme työtä kv-markkinoinnissa ja rekrytinnissa, ja kv-työntekijöinä me kerroimme omasta kokemuksesta muille kollegoille.

Kävimme myös suomen kielen kursseja, kun yritimme kehittää kielitaitoamme, koska Suomessa on tärkeitä puhua suomea työpaikalla. Minä suoritin Asiakirjoittajan suomi, Mediasuomi- ja Työelämän suomi -kurssit. Sain lopuksi suoritettua suomen kielen YKI-testin C1-tason. Ymmärsin, että suomen kielen opettaminen on tosi tärkeä asia ja kielen oppimisen tarve on suuri. Siksi tein päätöksen projektin jälkeen palata opettajan työhön.

Minusta tuntuu, että Suomessa minulla on nyt kotikaupunki ja se on Joensuu. Täällä Karelia oli ensimmäinen työpaikkani, ja olen tyytyväinen, että meidän projekti toi Karelian rekrytointi- ja markkinointityölle hyötyä.

Lähteet:

Saaristo, S-T., Väisänen, T., Sevonius-Male, M., Korchinskaya, A., Meleshkova, S. 2021. Kansainvälinen uraohjaamo kehittää veto- ja pitovoimatekijöitä. Pulssi-portaali. <https://www.karelia.fi/2021/12/kansainvalinen-uraohjaamo-kehittaa-veto-ja-pitovoimatekijoi-ja>. 7.8.2023.

Saaristo, S-T., Korchinskaya, A., Tuononen, T. 2022. Karelia-ammattikorkeakoulu lisää kansainvälisiä opiskelijoita Kareliaan! <https://www.karelia.fi/2022/12/lisaa-kansainvalisia-opiskelijoita-kareliaan/>. 7.8.2023.

Meleshkova, S., Korchinskaya, A., Saaristo, S-T. 2022 Attracting International Students to Karelia UAS Virtually. <https://www.karelia.fi/en/2022/12/attracting-international-students-to-karelia-uas-virtually/>. 7.8.2023.

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022. YouTube-video. Apply to Karelia UAS Virtual Fair 2022. Lataaja Karelia-ammattikorkeakoulu. 20.12.2022. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=t7ec_DdI46I 7.8.2023.

Karelia UAS Q&A session for applicants in India. 23.11.2022. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=ddC4Tm76Ybc&t=301s> 7.8.2023.

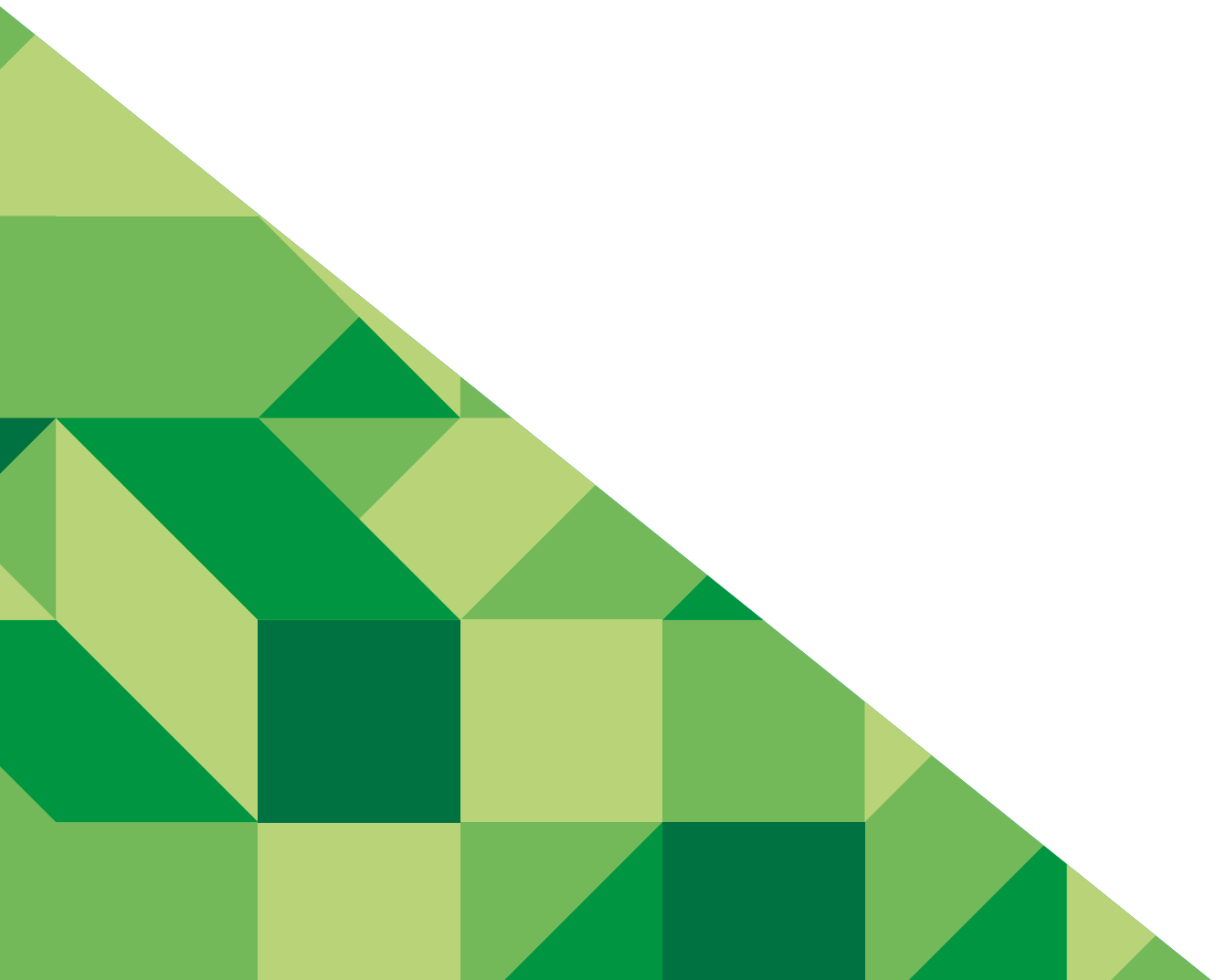
Welcome to Karelia UAS: Congrats and Welcome! 7.8.2023. YouTube. https://youtu.be/fJRttOhIS_c. 7.8.2023.

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2021. Career Story: Ksenia Senkova, BBA 2020. 14.12.2021. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=STdau8cwl6k&t=2s>. 7.8.2023.

Тур по кампусу Вяртсиля Университета KARELIA UAS 2021 от Скандинавской Школы | Nordic School https://youtu.be/_RJ-pflcQGQ 7.8.2023.

Илья Редин. Русский в Финляндии. 2021. Высшее образование в Финляндии. Обзор института "Карелия". 23.12.2021. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=i0g-OltUWeE&t=4s> 7.8.2023.

3 Monipuolista tukea kansainvälisten opiskelijoi- den kotoutumisen ja työllis- tymisen edistämiseksi

Kansainvälisen opiskelijan kotoutumisen edistäminen on yhteinen missio

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Mia Sevonius-Male, maahanmuuttajatyön asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Opintojen aloittaminen on aina suuri elämänmuutos. Siihen liittyy paljon uuden oppimista ja korkeakouluopiskelijaksi kasvamista. Lisäksi opintojen aloitukseen saattaa liittyä oman kodin rakentaminen uudelle paikkakunnalle ja uusien verkostojen kasaaminen. Kun kyseessä on kansainvälinen opiskelija, jolle suomalainen yhteiskunta toimintatapoineen on vieras, on elämänmuutos valtava.

Tätä elämänmuutosta tuetaan Karelia-ammattikorkeakoulussa monin eri tavoin. Opiskelu Suomessa eroaa siitä, mihin kansainvälinen opiskelija on totunut kotimaassaan. Opiskelijan ja opettajan roolit sekä opiskelutavat voivat erota paljonkin eri maiden välillä. Lisäksi useimmat kansainvälisistä opiskelijoista opiskelevat korkeakoulussa vieraalla kielellä.

Arjen sujuminen on opintojen sujumisen edellytys

Uuteen elämänvaiheeseen liittyy aina niin ylä- kuin alamäkiä. Todellisuus ei välttämättä aina vastaa sitä mielikuvaa, jonka on kotimaastaan käsin rakentanut. Todennäköisesti pinnalla on tunteiden vuoristorata – alkuvaiheeseen voi liittyä alkuhuumaa, mutta toisaalta tietämättömyyttä, epävarmuutta ja pettymystäkin. Kotoutumiseen liittyy aina nousuja ja laskuja, mutta on tär-

keää, että niitä pyritään tasoittamaan ohjauksella ja tiedon antamisella. Kun tietoa annetaan ennakoivasti, vältetään monelta ongelmanratkaisulta.

Kansainvälisistä opiskelijoista vain murto-osalla on Joensuuhun saapuesaan tukiverkostoja paikkakunnalla. Verkostot eivät synny itsestään, vaan niiden rakentumista täytyy tukea. Opiskelijalla itsellään on oltava aktiivinen rooli. Tärkeintä on, että kansainvälinen opiskelija löytäisi mahdollisimman nopeasti paikan, jonne hän tuntee kuuluvansa. Suomen pimeässä ja kylmässä syksyssä tekisi mieli käpertyä kotiin sohvanurkkaan, mutta verkostot harvemmin rakentuvat kotona. Maahanmuuttoon liittyy myös paljon hoidettavia viranomaisasioita – pitää saada asumisasiat kuntoon, pankkitili auki ja rekisteröitymiset hoidettua. Byrokratian rattaissa pyöriminen aiheuttaa monelle lisästressiä ja vie keskittymiskyvyn opinnoista muualle. Siksi arjen sujuvuuden tukeminen on tärkeää. Opinnot sujuvat todennäköisesti paremmin, kun arki rullaa.

Suomen kielen opiskeluun kannustetaan

Karelia-ammattikorkeakoulussa otetaan käyttöön uudet opetussuunnitelmat syksyllä 2022. Kansainvälisille opiskelijoille iso muutos on se, että uudessa opetussuunnitelmassa ei ole tutkintoon kuuluvia eli niin kutsuttuja pakollisia suomen kielen opintoja. Suomen kielen opiskeluun kannustetaan kuitenkin edelleen vahvasti ja oppilaitoksessa on käytössä stipendijärjestelmä, joka perustuu suomen kielen oppimiseen. Muutoksen myötä ohjauksen rooli korostuu. Suomen kielen oppimisen tärkeys ei ole nimittäin kadonnut mihinkään. Englanninkieliset työpaikat ovat edelleen alueellamme harvassa. Vaikka kävisi niin, että kansainvälinen opiskelija työllistyisikin tehtävään, jossa ei vaadita suomen kielen taitoa, on suomen kielen taito tarpeen alueelle ja yhteisöihin kiinnittymisessä. Kotoutumisen näkökulmasta on tärkeää, että kansainväliset opiskelijat edelleen valitsevat suomen kielen opintoja ja suunnittelevat S2-polkunsa (suomi toisena kielenä) jo opintojen alkuvaiheessa.

Syksyllä 2022 kansainväliset opiskelijat tulevat saamaan ryhmämuotoista ohjausta S2-opinnoista: heitä kannustetaan opiskelemaan suomea, heille kerrotaan Karelian stipendijärjestelmästä ja esitellään mahdollisuuksia opiskella suomea Karelia-ammattikorkeakoulussa eri taitotasoilta lähtien. Lisäksi esitellään muita suomen kielen opiskelun mahdollisuuksia.

Tukea ja ohjausta asettautumiseen ja kotoutumiseen

Suomen kielen ohjauksen lisäksi syksyllä 2022 aloittavat kansainväliset opiskelijat saavat uudenlaista ohjausta kotoutumiseen ja asettautumiseen liittyvissä asioissa. Karelia-ammattikorkeakoulun ohjaustyön ammattilaiset tukevat uusia opiskelijoita monin eri tavoin, mutta uusi kokeilu tiivistää yhteistyötä

Kuvat: Sofiya Meleshkova.

entisestään ja systematisoi ohjauksen kokonaisuutta. Opinto-ohjaajat tukevat opintojen aloittamiseen liittyvissä kysymyksissä, kuraattorit tukevat opiskeluhyvinvointiin liittyvissä teemoissa, opiskelijatuutorit ovat apuna ryhmäytymisessä ja uutena kokonaisuutena toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjausta kotoutumiseen ja asettautumiseen liittyvistä teemoista. Kokeilulla pyritään toisaalta siihen, että uudet kansainväliset opiskelijat saavat systemaattisesti tarvitsemansa tuen ja tiedon, toisaalta siihen, että opinto-ohjaajien resurssit vapautuisivat opintoihin liittyviin asioihin. Aiemmin kotoutumiseen ja asettautumiseen liittyvissä kysymyksissään opiskelijat ovat tukeutuneet opinto-ohjaajiin.

Ohjaukokonaisuutta pilotoidaan syyslukukauden 2022 aikana. Ensimmäiset ryhmämuotoiset tilaisuudet asettautumiseen liittyvistä teemoista järjestetään jo ennen lukukauden alkua elokuussa, sillä kansainväliset opiskelijat saavat Joensuuhun jo ennen opintojen aloittamista ja monet viranomaisasiat pitää saada hoidettua kuntoon mahdollisimman nopeasti. Opiskelijoilla on usein paljon kysymyksiä saapuessaan, ja he haluavat vastaukset mahdollisimman pian. Syyslukukauden ryhmäohjauksien teemoja ovat muun muassa Suomessa asuvan oikeudet ja velvollisuudet, viranomaisasiat, vapaa-aika ja harrastukset sekä asumiseen liittyvät asiat. Myös käytännön asioista annetaan tietoa: monelle muualta muuttavalle esimerkiksi kierrätys, pyöräilyään-

nöt ja heijastimen käyttö ovat uusia asioita. Sisältöjen suunnittelussa käytetään hyödyksi keväällä 2022 kansainvälisille opiskelijoille järjestetyn [työpajan tuloksia](#). Kaikista ohjauskokonaisuuksista tehdään myös videotallenteet myöhempää käyttöä varten.

Asettautumisen ja kotoutumisen tuen lisäämisen perimmäinen tavoite on pitovoiman lisääminen. Kansainvälisten opiskelijoiden tahdotaan jäävän ja työllistyvän Suomeen ja Pohjois-Karjalaan valmistumisensa jälkeen. Hyvän alun saaminen on tämän tavoitteen kannalta äärimmäisen tärkeä.

Suomenkielisissä koulutuksissa opiskelevat vieraskieliset tarvitsevat ja saavat tukea

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Mia Sevonius-Male, maahanmuuttajatyön asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Leena Hiltunen, opintokuraattori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Anna Jarovaja, medianomi-opiskelija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Karelia-ammattikorkeakoulun suomenkielisissä koulutuksissa opiskelee melkein satakaksikymmentä opiskelijaa, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Joukossa on monenlaisia opiskelijoita: Suomessa syntyneitä, kaksoiskansalaisia ja maahan muuttaneita. Korkeakouluopinnot vieraalla kielellä vaativat opiskelijalta paljon. Monelle myös suomalainen koulutusjärjestelmä on vieras, kun peruskoulu ja toisen asteen opinnot on suoritettu muualla.

Lokakuussa 2022 Kareliassa järjestettiin suomenkielisisissä koulutuksissa opiskeleville vieraskielisille yhteinen tapaaminen, jossa opiskelijat pääsivät kertomaan kokemuksiaan ja tarpeitaan sekä antamaan ja saamaan vertaistukea. Tilaisuuteen osallistui viisi opiskelijaa eri koulutusaloilta. Suurin osa opiskelijoista oli asunut Suomessa 4–5 vuotta. Kaikki opiskelijat olivat saapuneet Suomeen Euroopan ulkopuolelta ja suurin osa oli aloittanut opintonsa ammattikorkeakoulussa kuluvana syksynä.

Moninaiset polut korkeakouluun

Kaikki tilaisuuteen osallistuvat opiskelijat olivat tulleet valituksi Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiksi muussa kuin yhteishaussa. Korkeakouluopintoihin valmentavan koulutuksen Kareliassa tai muualla oli käynyt neljä viidestä, ja kolme heistä oli saanut opiskelupaikan erillishaussa valmentavan koulutuksen suoritettuaan. Korkeakouluopintoihin valmentavalla koulutuksella on siis suuri merkitys korkeakouluopintojen saavutettavuuden näkökulmasta maahan muuttaneille.

Huomionarvoista on myös se, että kaikki opiskelijat olivat eri koulutusaloilta. Vieraskieliset opiskelijat ovat ja tulevat enenevässä määrin olemaan koulutuksessa arkipäivää, minkä vuoksi tukipalveluita ja maahanmuuttajatyöhön liittyvää osaamista on tärkeää kehittää koko korkeakoulun laajuisesti.

Vertaistuen voima on valtava

Kaikki tilaisuuteen osallistuneet opiskelijat jakoivat tunteen siitä, millaista on olla opiskeluryhmän ainoa vieraskielinen. Vaikka muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia on suomenkielisissä koulutuksissa verrattain paljon, on harvinaista, että heitä olisi samassa ryhmässä useampi.

Maahanmuuttajataustaiset opiskelijat tulevat harvoin korkeakouluun suoraan toiselta asteelta ja ovat iältään vanhempia kuin ryhmän muut opiskelijat. Paljon puhuttu kielimuuri on yksi este, mutta porukkaan pääsemistä voi hankaloittaa moni muukin seikka.

Tapahtuman osallistujat olivat kiitollisia siitä, että pääsivät tapaamaan muita samankaltaisessa tilanteessa olevia opiskelijoita. On helpottavaa kuulla, ettei ole yksin ajatustensa kanssa. Moni opiskelija kertoi ajattelevansa usein, että on varmasti ainoa, joka ei osaa tai ymmärrä.

Vertaistuen lisäksi opiskelijat saivat toisiltaan hyödyllisiä vinkkejä opiskelun tueksi. Tapahtuman yhteydessä vaihdettiin yhteystietoja ja opiskelijat kertoivat haluavansa jatkaa toistensa tapaamista jatkossakin.

Vieraalla kielellä opiskeleminen vaatii energiaa

Yhteistä kaikille tapahtumaan osallistujille oli myös se, että he kokivat erityisesti kirjoittamista vaativien tehtävien aiheuttavan päänvaivaa. Eräs opiskelija kertoi, että usean sivun mittaisen raportin kirjoittaminen suomeksi tuntuu joskus lähes mahdottomalta, kun omalla äidinkielelläkään kirjoittaminen ei ole mieluisaa puuhaa. Monesti tehtävien sanamäärävaatimukset alkavat

ahdistaa jo ennen kirjoitustyössä alkuun pääsemistä. Myös haltuun otettavia tekstilajeja on paljon: oppimispäiväkirjat, esseet, referaatit ja raportit.

Kaikki tapahtumaan osallistujat kiittelivät Karelian opettajia ja opiskelukavereitaan siitä, että apua saa ja opettajat selittävät asioita uudelleen, kun kysyy.

Toisaalta moni koki hankalaksi keskeyttää opettajan ja kysyä, jos ei ymmärrä. Myös Pohjois-Karjalan murre ja opettajien nopea puhetahti hämmästytti monia. Pitkät koulupäivät koettiin uuvuttaviksi, sillä vieraalla kielellä opiskelu vaatii paljon energiaa ja keskittymistä.

Toiveita tukitoimenpiteistä ja armollisuutta itseä kohtaan

Opiskelijoilla oli paljon ideoita siitä, millaiset tukitoimet heitä auttaisivat. Tentteihin toivottiin lisää aikaa, mahdollisuutta ottaa sanakirja mukaan ja ylimääräistä uusimismahdollisuutta. Lisäksi toivottiin erilaisia mallivastauksia ja talenteita luennoista. Opetuksissa käytettäviin videoihin toivottiin tekstityksiä ja raportteihin ja oppimispäiväkirjoihin tukikysymyksiä. Keskustelunaiheeksi nousi myös mahdollisuus käyttää englannin kieltä kirjallisissa tehtävissä.

Yksi tapahtumaan osallistuneista oli Anna Jarovaja, joka opiskelee Karelia-ammattikorkeakoulussa medianomiksi ja on ammatiltaan toimittaja. Taus-tansa vuoksi Jarovaja ei koe kirjallisia tehtäviä haastavimpina. Vaikeinta on olla armollinen itselleen.

– Sain tapahtumasta uuden ja hyödyllisen idean. Keskustelimme siitä, että usein 80–90 prosenttia on oikein hyvä. Minulle, perfektionistille ja henkilölle, joka haluaa aina tehdä kaiken täydellisesti, tämä oli uusi oivallus.

Tukea on saatavilla ja koko ajan kehitetään lisää

Täysin samoja huomioita ja toiveita tuen muodoista on pohdittu opetushenkilöstön keskuudessa. Opettajat etsivät perustyön ohella ratkaisuja arjessa ilmeneviin yksilöllistä ohjausta vaativiin tuen tarpeisiin. Karelia-ammattikorkeakoulussa kootaan parasta aikaa tietopakettia tarjolla olevista tukitoimista sekä ohjeita oppimisen ja opetuksen tueksi yhteistyössä S2-opettajien kanssa.

Yksi esimerkki suomi vieraana kielenä -opiskelijoille tarjottavasta tuesta on lisäaika tenttiin. Opiskelija saa pyydettyä 15–30 minuuttia lisäaika tenttiin. Vieraskielisillä opiskelijoilla menee pidempi aika tehtävänantojen ymmärtämiseen ja erityisesti tekstin tuottamiseen. Lisäajalla varmistetaan, että opiskelija pystyisi osoittamaan osaamisensa tentissä paremmin. Mielenkiintoisia ovat myös kysymykset siitä, voisiko arviointi koostua osittain muustakin kuin tenttituloksesta varsinkin ensimmäisten opintojaksojen aikana.

Tällä hetkellä opiskelijan tärkein tuki kielen oppimiseen ja ammattisanaston hallitsemiseen tulee opetushenkilöstöltä jokapäiväisessä arjessa ja opetuksessa. Tämän lisäksi tarjolla on kieliklinikoita, jonne opiskelijat voivat mennä haastavien opiskelutehtävien kanssa hakemaan tukea. Myös opintopiireissä on tarjolla tukea jo haastavimmaksi koetun kirjoittamisen osalta.

Sekä opiskelijoilta että opetushenkilöstöltä on kuultu toiveita opinnäytetyöprosessin kehittämiseksi niin, että se tukisi nykyistä paremmin opiskelijaa, joka ei puhu suomea äidinkielenään. Opinnäytetyön tekstiasun tarkastamiseen opiskelijat saavat lisätukea jo nyt.

On tärkeää, että sekä opiskelijat että opetushenkilöstö ovat tietoisia tarjolla olevista tukitoimenpiteistä. Lisää tiedottamista tarvitaan vielä, jotta opetushenkilöstö osaa tarjota tukea ja opiskelijat sitä pyytää.

Vinkkejä S2-opiskelijoiden tukemiseen

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Leena Hiltunen, opintokuraattori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kaisa Peuhkurinen, lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulu

Karelia-ammattikorkeakoulussa opiskelee suomenkielisissä koulutusohjelmissa eri aloilla yli sata S2-opiskelijaa eli muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvaa. Joukkoon kuuluu monenlaisia opiskelijoita: Suomessa syntyneitä, kaksoiskansalaisia ja maahanmuuttaneita. Eri-tyisesti maahanmuuttaneiden osuus opiskelijoista tulee tulevaisuudessa kasvamaan.

Korkeakoulujen yleinen kielitaitovaatimus suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissa on B2 eli niin sanottu itsenäisen kielenkäyttäjän perustaso. Tällä kielitaitotasolla opiskelija pystyy seuraamaan opetusta ja lukemaan ja kirjoittamaan opintoihin liittyviä tekstejä, mutta opiskelu vaatii enemmän työtä ja ponnistelua kuin suomea äidinkielenään käyttävältä. Opintojakson opettajalla on mahdollisuus edistää oppimista arjisilla keinoilla kielellisistä haasteista huolimatta. (Tampereen korkeakouluyhteisö.)

Kielellisten haasteiden huomioiminen lisää opetuksen saavutettavuutta

Karelia-ammattikorkeakoulussa ohjausta toteuttaa koko opetushenkilöstö. Ohjaus- ja hyvinvointisuunnitelmassa kuvataan ohjauksen olevan jatkuvaa ja osa jokapäiväistä toimintaa. Tämä periaate varmistaa parhaat tulokset myös S2-opiskelijoiden suomen kielen vahvistamiseen. Kaikilla opintojaksoilla toteutunut kielitietoinen opetus varmistaa myös suomen kielen oppimisen läpi opintojen.

Kielellisten haasteiden huomioiminen opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa lisää opetuksen saavutettavuutta. [Karelia-amk:n saavutettavuus-suunnitelmassa](#) opetuksen ja oppimisen osiossa tavoitetilaksi on kirjattu: ”Koulutuksen toteutuksessa huomioidaan erilaisia opiskelijoita.” Käytännössä erilaiset opintojakson rakennetta selkeyttävät ratkaisut, monikanavaisuuden hyödyntäminen oppimisessa ja osaamisen osoittamisessa sekä opetusmateriaalin selkeyttäminen tukee S2-opiskelijoiden lisäksi kaikkia muitakin opiskelijoita.

Tukimuodot on koottu selkeiksi kuvakokonaisuuksiksi

Syksyllä 2022 järjestettiin työpaja, jossa selvitettiin S2-opiskelijoiden kokemuksia ja tuen tarpeita. Työpajan tuloksista on kirjoitettu [artikkeli](#). Tulosten sekä muilta opiskelijoilta ja opettajilta kuultujen ajatusten ja toiveiden pohjalta kehitettiin muutamia uusia tukitoimia jo aiemmin käytössä olleiden rinnalle. Lisäksi ne koottiin selkeiksi kokonaisuuksiksi niin opiskelijoille kuin opettajille.

S2-opiskelijalle tarjolla olevat tukimuodot on koottu Thinglink-kuvaan, joka on tallennettu opiskelijaintra Pakkiin Ohjaus ja hyvinvointi -sivustolle. S2-opiskelijalla on Karelia-ammattikorkeakoulussa mahdollisuus ohjaukseen ja suomen kielen opintoihin. Lisäksi opiskelijat voivat käydä kieliklinikoilla sekä S2-opiskelijoiden omista opinnäytetyöpajoissa. Lisäksi S2-opiskelijoilla on mahdollisuus lisäaikaan tentissä tai kokeessa sekä mahdollisuus ottaa tenttiin tai kokeeseen mukaansa sanakirja tai suomenkielinen tukisanalista opettajan harkinnan mukaan.

Opetushenkilöstölle on laadittu Thinglink-kuva, johon on koottu arjen vinkkejä siitä, miten tukea S2-opiskelijaa. Kuva on tallennettu Karelia-intraan Pedakatemian sivulle, Tukea opintoihin -välilehdelle. Vinkkilista ei ole velvoittava, vaan tarkoituksena on, että jokainen voi poimia siitä itselleen soveltuvat osat. Vinkkejä hyödyntämällä voi tukea koko opiskeluryhmää ja erilaisia oppijoita. Esimerkiksi tehtävänantojen ja oppimistehtävien selittäminen ja johdonmukaisuus käsitteiden ja avainsanojen käytössä hyödyttää ihan jokaista opiskelijaa.

Tukimuodot tunnetuiksi opiskelijoille ja henkilöstölle

Tällä hetkellä Karelia-ammattikorkeakoulussa on tavallista, että yhdessä ryhmässä ei ole montaa S2-opiskelijaa. Tämän vuoksi tiedotuksen ja viestinnän merkitys korostuu. Niin opiskelijoilla kuin opettajilla tulee olla tieto tarjolla olevista tukimuodoista, jotta niitä pystytään hyödyntämään.

Tukimuodoista pyritään viestimään tehokkaasti kevään ja syksyn 2023 aikana sekä henkilöstölle että opiskelijoille. Henkilöstölle järjestetään syyslukukaudel-

la tiedotuskampanja, jossa opettajien vinkkilistalta nostetaan aina jokin vinkki tarkempaan tarkasteluun.

Lähteet:

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2021. [Välittävä yhteisö – sujava oppiminen. Karelia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja hyvinvointisuunnitelma.](#) (Karelia-Intra). 13.4.2023.

Karelia-ammattikorkeakoulu. 2022. [Saavutettavuussuunnitelma.](#) 13.4.2023

Tampereen korkeakouluyhteisö. Työkaluja opettajalle S2-taustaisen opiskelijan huomioimiseen. <https://www.tuni.fi/tlc/tyokaluja-opettajalle-s2-taustaisen-opiskelijan-huomioimiseen/>. 30.3.2023.

Juttuklubissa verkostoidutaan, tavataan työnantajia ja harjoitellaan suomeksi puhumista

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kansainvälinen uraohjaamo -hanke (REACT ESR) on järjestänyt Juttuklubi Joensuuta kevään aikana yhteistyössä Luotsi Joensuun kanssa. Mukana toteutuksessa ovat olleet myös SIMHEKarelia ja International House Joensuu.

Pääkohderyhmänä Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa ovat Karelia-ammattikorkeakoulun kansainväliset opiskelijat ja alueen työnantajat, mutta toimintoja halutaan suunnata myös alueen maahanmuuttaneille. Juttuklubi on avoin kaikille ulkomailta Joensuuhun muuttaneille, ja sitä markkinoidaan laajasti. Juttuklubiin onkin osallistunut sekä Karelian omia kansainvälisiä opiskelijoita että muita Joensuuhun ulkomailta eri syistä muuttaneita.

Juttuklubi Joensuun inspiraatio Jyväskylästä

Juttuklubi Joensuu on saanut innoituksensa Juttuklubi Jyväskylä -brändin pohjalta. Jyväskylässä ulkomaalaiset suomen kielen opiskelijat ovat syksystä 2021 alkaen kiertäneet eri työnantajien luona tutustumassa organisaatioihin ja yrityksiin. Samalla osallistujat pääsevät keskustelemaan työelämäään liittyvistä asioista suomeksi. Juttuklubi Jyväskylää toteuttavat Jyväskylän kaupungin työllisyyspalvelut, Maahanmuuttaneiden Osaamiskeskus, Business Jyväskylä, International Jyväskylä InfoCenter ja Keski-Suomen Kauppakamari.

[Ylen kirjoittama artikkeli](#) toimi alkusysäyksenä sille, että Joensuussakin haluttiin toteuttaa vastaavaa toimintaa. Kansainvälisille opiskelijoille ja alueen maahanmuuttaneille on tärkeää päästä luomaan verkostoja ja saada kontakteja suomalaisten työnantajien kanssa. On myös arvokasta, että työnantajat pääsevät tapaamaan alueemme potentiaalista työvoimaa.

Joensuussa Juttuklubia päätettiin toteuttaa Karelia-ammattikorkeakoulun ja Luotsi Joensuun yhteistyönä. Karelia-ammattikorkeakoulu on pääjärjestäjä ja Luotsi tarjoaa tapahtumalle tilat. Tiedottamista ja markkinointia on tehty molempien organisaatioiden voimin. Erona Jyväskylän toteutukseen on se, että Joensuussa tapahtuma järjestetään aina Luotsissa, eivätkä Juttuklubin osallistujat kierrä eri organisaatioissa. Luotsi Joensuun tilat sopivat tilaisuuden järjestämiseen hyvin, sillä ne sijaitsevat kaupungin keskustassa ja ovat tilavat.

Puheenaiheina suomalaisen työelämän erityispiirteet ja verkostojen merkitys

Juttuklubi Joensuuta pilotoidaan Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeen aikana. Keväällä 2022 Juttuklubi Joensuu on järjestetty kahdesti: huhti- ja toukokuussa. Jokaisella kerralla on etukäteen valittu työelämään liittyvä teema. Huhtikuun Juttuklubissa teemana oli verkostojen merkitys työnhaussa ja toukokuussa keskusteltiin suomalaisen työelämän erityispiirteistä. Syyskauden ensimmäisen Juttuklubin teemaksi on valittu työnhaun asiakirjat. Juttuklubi

Kuva: Sofiya Meleshkova.

Joensuu on tarkoitettu kaikille maahanmuuttaneille, jotka haluavat tavata suomalaisia työnantajia, luoda verkostoja ja päästä puhumaan suomeksi työelämään liittyvistä asioista.

Jokaiselle kerralle mukaan kutsutaan asiantuntijavierailija, joka tietää paljon päivän teemasta ja pystyy antamaan osallistujille myös konkreettisia vinkkejä. Huhtikuussa osallistujien kanssa keskustelemassa oli Ouneva Groupin HR-asiantuntija Mari Rätty; toukokuussa vierailivat palvelupäällikkö Maria Pikkarainen ja valmistavan esiopetuksen opettaja Päivi Pesonen Joensuun kaupungin koulutuspalveluista. Rätty on tehnyt paljon rekrytointeja ja pystyi kertomaan osallistujille muun muassa siitä, miten usein työpaikat täyttyvät verkostojen avulla, ja mitä tarkoittaa piilotyöpaikka. Joensuun kouluissa ja päiväkodeissa taas työskentelee paljon eri kieli- ja kulttuuritaustaisia ihmisiä, joten Pikkarainen ja Pesonen ovat työssään havainneet niitä suomalaisen työelämän erityispiirteitä, jotka puhuttavat ulkomaalaisia työntekijöitä.

Juttuklubi alkaa asiantuntijavieraan haastattelulla päivän teemasta. Vierailija esittelee myös edustamansa yrityksen tai organisaation toimintaa ja kertoo, millaisia työllistymismahdollisuuksia on. Haastattelun jälkeen tilaisuuden toteuttajat eli Luotsi, SIMHEKarelia ja International House Joensuu esittelevät lyhyesti palveluitaan. Esittelyjen jälkeen verkostoidutaan ja jutellaan kahvitarjoilun äärellä. Tapahtuman viimeinen tunti on varattu pienryhmäkeskusteluille päivän teemasta. Osallistujille on valmisteltu kysymyskortteja, joiden avulla he keskustelevat päivän teemasta ja pääsevät jakamaan omia kokemuksiaan muiden osallistujien kanssa.

Kuva: Sofiya Meleshkova.

Vilkkaita keskusteluja lämminhenkisessä ilmapiirissä

Ensimmäiseen Juttuklubiin osallistui noin 15 eri syistä Joensuuhun muuttanutta ulkomaalaista. Toisella kerralla mukana oli reilut kymmenen osallistujaa. Juttuklubi järjestetään suomen kielellä, mutta tukikielenä käytetään englantia. Näin varmistetaan, että vähäisemmälläkin suomen kielellä taidolla on mahdollista osallistua tapahtumaan. Kokemukset Juttuklubista ovat olleet erittäin hyvät niin järjestäjien kuin osallistujien näkökulmasta. Keskustelut ovat olleet vilkkaita ja tunnelma lämminhenkinen.

Juttuklubiin osallistunut tutkija Alicja Fajfer kiitteli myös onnistuneita järjestelyjä ja markkinointia:

”On hyvä, että tapahtuma on kaikille avoin ja että siitä sai tiedon hyvissä ajoin. Itse löysin tiedon tapahtumasta sosiaalisesta mediasta. On tosi hyvä, että tällaisia tilaisuuksia järjestetään, sillä verkostoituminen ihmisten kanssa on todella tärkeää. Tulen mukaan ensi kerrallakin, jos vain ehdin!”

Seuraava Juttuklubi järjestetään syyskuun loppupuolella kesätauon jälkeen. Juttuklubia on tarkoitus järjestää kuukausittain.

Tukea suomen kielen taidon kehittymiseen työharjoittelun aikana

Taru Väisänen, kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Monelle opiskelijalle työharjoittelu on portti työelämään. Monissa tapauksissa ensimmäinen työpaikka valmistumisen jälkeen voi olla se, jossa opiskelija suoritti tutkintoonsa sisältyvän harjoittelun. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kohdalla työharjoittelun merkitys on työllistymisen kannalta merkittävä. Useilla suoraan ulkomailta Suomeen tulleilla opiskelijoilla ei ole verkostoja suomalaiseseen työelämään ja työnantajiin. Työharjoittelu voi olla ainoa työkokemus Suomesta, varsinkin omalta alalta. Kansainväliselle opiskelijalle työharjoittelu on myös erinomainen tilaisuus kehittää suomen kielen taitoa.

Valmistumisen jälkeisen työllistymisen kannalta on tärkeää, että työharjoittelu on onnistunut kokemus niin opiskelijalle kuin työnantajalle. Karelia-ammattikorkeakoulussa on Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa kehitetty erilaisia keinoja niin työnantajan kuin opiskelijan tukemiseksi. Tänä syksynä on otettu käyttöön suomen kielen kehittymistä tukeva tehtäväpaketti, jonka kansainväliset tutkinto-opiskelijat suorittavat osana työharjoitteluaan.

Havainnointia, reflektointia ja sanastoa

Karelia-ammattikorkeakoulussa tutkintoon sisältyvä työharjoittelu on laajuudeltaan 30 opintopistettä. Kokopäivätyössä tämä tarkoittaa noin 5,5 kuukauden mittaista työharjoittelujaksoa. Harjoittelu on mahdollista suorittaa myös

lyhyemmissä jaksoissa tai osapäiväisenä. Harjoittelua voi suorittaa useamman työnantajan palveluksessa.

Suomen kielen kehittymistä tukevassa tehtäväpaketissa on jokaiselle harjoittelun viikolle yksi tehtävä. Tehtävissä ei keskitytä kieliopin opiskeluun, vaan suomen kielen käytön havainnointiin työpaikalla ja sanastotehtäviin. Mukana on myös reflektointiin liittyviä tehtäviä. Opiskelija asettaa itselleen kielen oppimiseen liittyvät tavoitteet harjoittelun ajaksi ja lopussa tarkastelee niiden saavuttamista. Opiskelijaa myös ohjeistetaan keskustelemaan kielen oppimisesta työpaikkaohjaajansa kanssa ja jakamaan [Kielibuusti-hankkeen](#) materiaalia, jonka avulla työpaikkaohjaaja pystyy tukemaan opiskelijaa työpaikalla.

Tehtäväpaketti pitää suomen kielen oppimisen mielessä ja motivoi

Harjoittelun aikaista suomen kielen kehitystä tukevaa tehtäväpakettia pilotoi keväällä 2023 kolme Karelia-ammattikorkeakoulun kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa. Opiskelijat antoivat myönteistä palautetta tehtävätyyppien monipuolisuudesta sekä siitä, että tehtävät eivät vie liikaa aikaa. Kaikki opiskelijat suorittivat harjoitteluaan työpaikalla, jossa käytetään paljon englannin kieltä ja kiittivät sitä, että suomen kielen tehtävät pitivät kielenoppimisen mielessä ja kannustivat suomen kielen käyttämiseen työpaikalla.

Tehtäväpaketti on luotu virtuaaliselle Howspace-alustalle. Alustan käyttämiseen ei tarvita erillisiä tunnuksia, vaan opiskelijat liitetään sinne sähköpostiosoitteilla, ja heille lähetetään kutsulinkki. Alusta mahdollistaa monenlaiset tehtävätyypit. Opiskelijat kokoavat harjoittelun aikana sanastoa, josta muodostuu automatiikan avulla visuaalinen sanapilvi. Lisäksi opiskelijat kuvaavat videoita ja ottavat valokuvia, joita he lataavat alustalle. Joukkoon mahtuu myös perinteisempiä sanastotehtäviä. Tehtävät on luotu niin, että ne sopivat eri kielitaitotasolle. Osassa tehtäviä voi käyttää englantia tukikielenä.

Onnistuneen pilotoinnin myötä Karelia-ammattikorkeakoulu päätti ottaa suomen kielen kehittymistä tukevan tehtäväpaketin käyttöön. Jatkossa suomen kielen kehittymistä tukeva paketti kuuluu osaksi International Business - ja Industrial Management -koulutusten kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työharjoittelua.

Työnhakutaidot kuntoon uudella englanninkielisellä opintojaksolla

Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistyminen ja sen edistäminen on viime aikoina ollut paljon keskustelussa. Valtakunnallisesti tavoitteet ovat kunnianhimoiset: 75 % kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista pitäisi jatkossa jäädä Suomen työmarkkinoille.

Jotta tämä kunnianhimoinen tavoite toteutuisi, tulee niin työnantajilla kuin oppilaitoksista valmistuvilla olla tietyt valmiudet. Opiskelijoiden kohdalla ne tarkoittavat käytännössä valmiuksia hakea töitä tuloksellisesti ja toimia suomalaisessa työelämässä. Työnhaku on nykypäivänä oma maailmansa, jossa pätevät tietyt normit ja tavat. Kansainväliselle opiskelijalle suomalaisten työnhakutaitojen oppiminen on työnhaussa onnistumisen kannalta erittäin tärkeää.

Tähän tarpeeseen vastaamiseksi on Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa kehitetty uusi englanninkielinen työnhakutaitojen opintojakso Karelia-amk:n kansainvälisissä tutkintokoulutuksissa opiskeleville. Skills and Tools for Successful Job Search -opintojakso (2 op) pilotoitiin tammi-helmikuussa 2023 osana täydentävien opintojen tarjontaa ja sen valitsi 23 International Business - ja Industrial Management -koulutusten opiskelijaa.

Keskiössä oman osaamisen tunnistaminen

Opintojaksolla opiskelijat tutustuvat tyypilliseen suomalaiseen rekrytointiprosessiin ja etenevät rekrytointiprosessin osat läpi simuloitusti. Keskiössä ovat oman osaamisen tunnistaminen ja sen sanoittaminen potentiaalisille työnantajille. Opintojaksolla harjoitellaan myös työpaikan hakemista: työpaikkailmoituksen analysointia, CV:n ja työhakemuksen kirjoittamista, hissipuheen tekoa sekä työhaastattelua.

Tärkeä painopiste on työhakemuksen ja CV:n vastaaminen hakuilmoitukseen sekä rekrytoivan organisaation tarpeisiin. On nimittäin melko tyypillistä, että työnhakija osaa kirjoittaa kattavasti ja hyvin itsestään ja omasta osaamisestaan tai kokemuksestaan yleisellä tasolla, mutta hakemus ei vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin tarpeisiin ja osaamisvaatimuksiin. Usein käy myös niin, että hakija keskittyy kirjoittamaan itsestään ja omista haluistaan ja tarpeistaan. Tällöin rekrytoiva organisaatio ja rekrytoivan organisaation saamat hyödyt jäävät taka-alalle, vaikka organisaatiot haluavat tietenkin kuulla, mitä he saisivat ja hyötyisivät palkatessaan hakijan. Oman osaamisen tunnistamisessa harjoiteltiin myös erottamaan osaaminen työkokemuksesta ja tunnistamaan, mistä muualta osaamista karttuu työkokemusten lisäksi.

Kuva 1. Skills and Tools for Successful Job Search -opintojakson tunneilla valitti rento ilmapiiri ja iloinen tunnelma. Kuva: Taru Väisänen

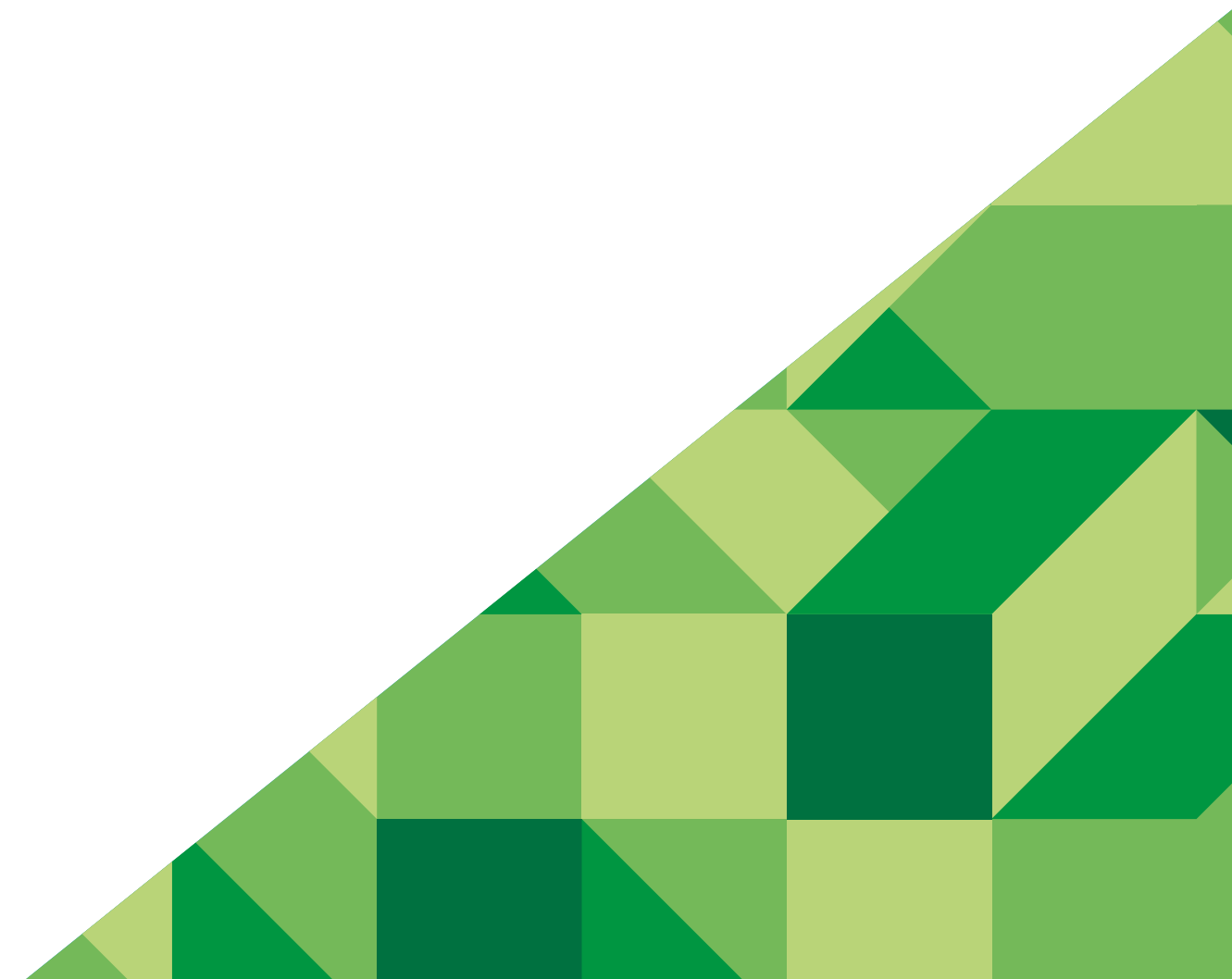
Käytännön vinkeille ja harjoituksille kiitosta

Opiskelijoilta saadun palautteen perusteella opintojakso on erittäin tärkeä ja tarpeellinen. Opiskelijat kertoivat valinneensa opintojakson, sillä he halusivat kehittää työnhakutaitojaan, jotta saisivat Joensuusta harjoittelupaikan, osa-aikatöitä ja kesätöitä. Moni korosti sitä, että vaikka kotimaasta olisi kokemusta, täytyy Suomessa työnhaussa onnistuakseen oppia hakemaan töitä suomalaisella tavalla.

Opintojaksolle osallistui ensimmäisen, toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoita. Osalla siinä mielessä siis jo valmistumisen jälkeinen työura, kun taas toisilla katse oli vasta ensimmäisessä harjoittelupaikassa. Mukana oli myös muutama Joensuussa työharjoittelunsa suorittava vaihto-opiskelija. Suurin osa opiskelijoista oli ulkomaalaisia, mutta myös muutama suomalaisopiskelija oli valinnut opintojakson.

Opiskelijat kiittelivät erityisesti sitä, että pääsivät harjoittelemaan työnhakua käytännössä ja kohdennetusti tiettyyn työpaikkaan. Käytännön vinkit CV:n, työhakemuksen ja hissipuheen tekoon sekä palaute työhaastattelusta koettiin arvokkaaksi. Myös oman osaamisen tunnistamisen työkalut olivat monille opiskelijoille uusia ja tarpeellisia. Myös opettajan näkökulmasta opintojakson ensimmäinen toteutus oli onnistunut. Opiskelijat olivat motivoituneita ja opintojakson päätyttyä on ollut mukava kuulla onnistuneista työnhakukokemuksista. On selvää, että kansainväliset opiskelijat tarvitsevat ja ansaitsevat nyt ja jatkossa tukea työnhakutaitojen kehittämiseensä.

4 Työelämäyhteysien edistämistä ja kummiyritystoimintaa

Kummiyritykset kannustavat muitakin ottamaan kansainvälisiä harjoittelijoita

Sanna Jeskanen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu
Taru Väisänen, projektiasiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Karelia-ammattikorkeakoulun kummiyritystoiminta tiivistää yhteistyötä alueen työnantajien ja korkeakoulun englanninkielisten koulutusten välillä. Toiminnan avulla kansainväliset opiskelijat pääsevät entistä paremmin suorittamaan opintoihinsa kuuluvia harjoittelujaksoja maan kunnan yrityksissä ja organisaatioissa. Kummiyritystoiminta edistää yritysten kansainvälistymistä ja on helppo tapa ottaa jopa ensimmäiset askeleet kohti kansainvälistymistä.

Kummiyritystoiminnassa on tällä hetkellä mukana 15 yritystä: Arbonaut, European Forest Institute, FinnEq, Kesla, Piippo Oyj, Redkik, Phillips Medisize, Iivari Mononen, Forward Forever, Kelluu, Suomen Biathlon, Juuriska, Vaara Sport Oy, Fodesco ja Hypermemo Oy. Kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelujaksoja on toteutunut seitsemässä yrityksessä tai organisaatiossa.

Suomalaisen ja ulkomaalaisen opiskelijan parityönä suorittama, niin sanottu tandem-harjoittelu on myös mahdollinen. Tandem-harjoittelussa opiskelijat saavat toisiltaan tukea esimerkiksi kulttuurisidonnaisissa työtehtävissä ja pääsevät tekemään tiimityötä. Myös kielitaidon karttuminen puolin ja toisin on tandem-harjoittelun etuja.

Kummiyritystoiminta on yrityksille maksutonta. Lisää yrityksiä ja organisaatioita toivotaan mukaan kummiyritystoimintaan.

Kummiyritykset sitoutuvat tarjoamaan harjoittelupaikkoja Karelia-ammattikorkeakoulun englanninkielisten koulutusten kansainvälisille opiskelijoille sekä kehittämään kummiyritystoimintaa yhteistyössä korkeakoulun kanssa. Yhteistyö on harjoittelujaksojen lisäksi paljon muutakin. Kummiyrityksiin järjestetään vierailuja opiskelijaryhmille ja kummiyritykset voivat tarjota opiskelijoille esimerkiksi toimeksiantoja opintojaksoille sekä opinnäytetyön aiheita.

Kummiyrityksiä tuetaan monipuolisesti

Mukaan kummiyritystoimintaan voivat tulla työnantajat, jotka haluavat kansainvälistää työyhteisöään ja organisaatiotaan, kenties aloittaa vientitoimintaa tai saada uudenlaista osaamista (esim. kulttuuri- ja kieliosaamista) organisaatioonsa. Osalla kummiyrityksistä on motivaationa ollut myös yhteiskunnallisen vastuun kantaminen, sillä organisaatiot tiedostavat, että kansainvälisen opiskelijan työllistyminen on vaikeaa.

Harjoittelun työtehtäviksi sopivat samanlaiset tehtävät kuin suomalaisopiskelijoillekin. Kansainväliset opiskelijat ovat opiskelleet opintojensa aikana myös suomen kieltä, mutta kielitaito vaihtelee. Monessa yrityksessä saatetaan arastella myös omaa englannin kielen taitoa, mutta se on turhaa. Useimmalle kansainväliselle opiskelijalle myös englanti on vieras kieli.

Karelia-ammattikorkeakoulu tukee kummiyritystoimintaan mukaan lähteviä yrityksiä ja organisaatioita monin tavoin. Kummiyönantajat saavat apua sopivan harjoittelijan rekrytointiin, maksuttomia ja aihepiiriin liittyviä opintoja henkilöstölleen avoimen ammattikorkeakoulun tarjonnasta osaamisen kehittämisen tueksi sekä tukea monimuotoisen työyhteisön rakentamiseen tarpeidensa mukaan.

Paikalliset yritykset tutuiksi kansainvälisille opiskelijoille

Taru Väisänen, kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

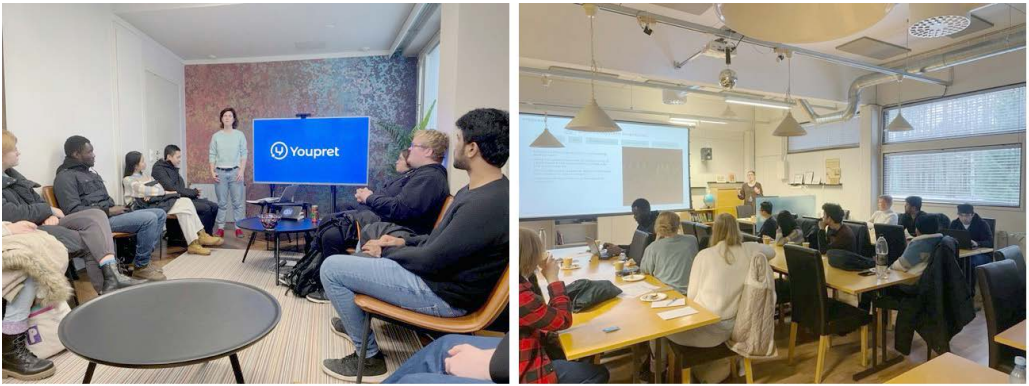
Sanna Jeskanen, projektipäällikkö, Karelia-ammattikorkeakoulu

Työelämäläheisyys on yksi Karelia-ammattikorkeakoulun arvoista, ja kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tukeminen on strategisesti merkittävä kehittämiskohde. Ulkomailta Suomeen tutkintoaan suorittamaan saapuville opiskelijoille on äärimmäisen tärkeää oppia tuntemaan alueen yrityksiä, jotka voivat tulevaisuudessa olla heidän työpaikojaan. Yksi keino tämän edistämiseksi ovat opiskelijaryhmien vierailut paikallisiin yrityksiin ja organisaatioihin.

Vuoden 2023 aikana Kansainvälinen uraohjaamo -hanke (REACT EU:n ESR-toimenpiteet) järjesti yhteistyössä kansainvälisten tutkintokoulutusten kanssa viisi yritysvierailupäivää. Yritysvierailuille osallistui Industrial Management – ja International Business -koulutusten 1.–3. vuosikurssien opiskelijoita. Vierailut suuntautuivat yrityksiin ja organisaatioihin Joensuussa, Kontiolahdella, Liperissä ja Outokummussa. Pääasiassa vierailuja tehtiin Karelia-ammattikorkeakoulun kummiyrityksiin. Kummiyritystoimintaa on kehitetty vuodesta 2021 alkaen ja tällä hetkellä mukana toiminnassa on 24 yritystä tai organisaatiota. [Tutustu kummiyritystoimintaan ja kummiyrityksiin Karelia-ammattikorkeakoulun verkkosivuilla.](#)

Aktiivisia ja innokkaita opiskelijoita

Vierailukohteet pyrittiin valitsemaan niin, että ne edustaisivat mahdollisimman monipuolisesti kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden mahdollisia tulevaisuu-

Kuva 1. Tatyana Madzhugina valotti Youpretin toimintaa ja vastaili International Business -opiskelijoiden moniin hyvin kysymyksiin. Arbonautilla (oik.) Elisa Korpelainen kertoi opiskelijoille yrityksen toiminnasta ja opasti myös harjoittelupaikkojen hakuun.

den työpaikkoja. International Business -koulutuksen opiskelijat voivat työllistyä esimerkiksi markkinoinnin, myynnin, asiakaspalvelun ja viennin tehtäviin. Industrial Management -koulutuksesta valmistuvat tuotantotalouden insinöörit voivat tulevaisuudessa työskennellä esimerkiksi laadun, tuotannon, myynnin tai tuote- ja prosessikehityksen parissa. International Business -koulutuksen opiskelijat vierailivat muun muassa Tovarilla, Euroopan metsäinstituutissa, Piipolla ja Arbonautilla. Insinööriopiskelijat pääsivät vierailulle muun muassa Suomen Biathlonille, Air Spiralolle, Phillips-Medisizelle, Hanzalle ja Keslalle.

Tavallisesti yritysvierailut rakentuivat niin, että aluksi yritys piti esityksen toiminnastaan, jonka jälkeen päästiin näkemään tuotantotiloja ja yrityksen toimintaa käytännössä. Opiskelijat saivat yrityksiltä kiitosta aktiivisuudestaan ja innokkuudestaan vierailujen aikana. Joissakin yrityksissä opiskelijoiden esittämät tarkkanäköiset kysymykset saivat yritysten edustajat jopa huomaamaan kehityskohteita toiminnoissaan tai prosesseissaan.

Yritysvierailuista yhteistyöhön

Opiskelijoilta kerätyn palautteen mukaan yritysvierailut olivat kaiken kaikkiaan erittäin antoisia. Ensinnäkin ne ovat mukavaa vaihtelua arjen puurtamiseen. Lisäksi opiskelijat kertoivat, että vierailujen avulla he saivat todellisen käsityksen alueen yrityksistä sekä niiden toiminnasta käytännössä. Lisäksi kirkastui näkymä omista työllistymismahdollisuuksista Pohjois-Karjalassa valmistumisen jälkeen. Myös moni opintojen aikana opittu asia kiinnittyi konkretiaan.

Yritysvierailut poikivat monenlaista yhteistyötä opiskelijoiden ja työelämän välille. Vierailujen myötävaikutuksella syntyi harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyöaiheita. Kaiken kaikkiaan kohtaamiset opiskelijoiden ja työnantajien vä-

lillä ovat erittäin tärkeitä. Kansainvälinen uraohjaamo -hanke päättyy vuoden 2023 lopussa, mutta tavoitteena on edelleen jatkaa arvokkaiksi tunnistettuja yritysvierailuja.

Kuva 2. Heidi Kekkonen esitteli Industrial Management -opiskelijoille Air Spiralin tuotantotiloja ja -prosesseja.

Kansainvälisten opiskelijoiden kokemuksia työharjoittelusta

Taru Väisänen, kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin asiantuntija, Karelia-ammattikorkeakoulu

Sanna Jeskanen, projektipäällikkö, Karelia-ammattikorkeakoulu

Kaikkiin amk-tutkintoihin sisältyy pakollinen työelämäharjoittelu, ja ne ovat yksi tärkeimmistä ammattikorkeakoulun ja työelämän välisistä yhteistyömuodoista. Kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille harjoittelupaikan löytäminen voi olla hyvin haastavaa. Haasteita luovat verkostojen ja alueen tuntemuksen puute sekä vielä kehitysvaiheessa oleva suomen kielen taito. Vaikeuksia luovat myös puutteet työelämän vastaanottavuudessa.

Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa (REACT EU:n ESR-toimenpiteet) kehityksessä kummiyritystoiminnassa on löydetty paikallisia yrityksiä ja organisaatioita, jotka ovat valmiita vastaamaan haasteeseen ja kantamaan yhteiskuntavastuunsa. Tässä artikkelissa käsitellään työnantajien ja opiskelijoiden tueksi kehitettyjä toimenpiteitä sekä opiskelijoiden kokemuksia työharjoittelusta.

Tukea opiskelijoille ja työnantajille

Harjoittelujen toteutumiseksi hankkeessa on tuettu niin opiskelijoita kuin työnantajia. Opiskelijoita on valmennettu työnhakutaidoissa ([lue artikkeli Skills and Tools for Successful Job Search -opintojaksosta](#)) ja itsensä markkinoinnissa. Lisäksi heille on kehitetty suomen kielen kehitystä tukeva tehtäväpaketti harjoittelun ajaksi ([lue artikkeli tehtäväpaketista](#)). Tehtäväpaketin avulla myös

työnantajat saavat vinkkejä kielitietoiseen ohjaukseen työpaikalla. Sopivien harjoittelutehtävien hahmottamista on helpotettu luomalla esimerkkejä kunkin alan lukuisista mahdollisuuksista ([tutustu esimerkkeihin kummiyritystöiminnan verkkosivulla](#)). Työnantajille tukea on tarjottu rekrytointiin ja harjoittelun alkuvaiheeseen. Lisäksi kummiyritysten henkilöstö on voinut suorittaa maksutta avoimen amkn kansainvälisyyden teemaan liittyviä opintoja.

Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeen aikana kummiyritystoimintaan on saatu mukaan 24 paikallista yritystä tai organisaatiota. Harjoittelujaksoja kummiyrityksissä on toteutunut parikymmentä. Usein harjoittelujakso on poikunut myös opinnäytetyön toimeksiannon harjoittelupaikasta. Hankkeen aikana on kokeiltu myös tandem-harjoittelumallia, jossa kaksi opiskelijaa menee harjoitteluun samaan paikkaan. Mallissa toinen opiskelija on suomenkielinen, mikä voi osaltaan madaltaa työnantajan kynnystä tarjota harjoittelupaikkaa.

Harjoittelu kartuttaa ammatillista osaamista ja suomen kielen taitoa

Harjoittelupaikkojen löytyminen alueeltamme on tärkeää niin opiskelijoiden, ammattikorkeakoulun tavoitteiden kuin työnantajien näkökulmasta.

– On hyvä, että harjoittelupaikka löytyi Joensuusta. On kätevää, että pystyy tekemään harjoittelua ja muita opintoja kampuksella yhtä aikaa, kertoo Keslalla harjoitteluun suorittava International Business -koulutuksen opiskelija Ayeman Rahman.

Opiskelijat kertovat kartuttaneensa harjoittelun aikana paitsi ammatillista osaamista myös suomen kielen taitoja. Vaikka harjoittelupaikassa käytettäisiin työkielenä englantia, on suomen kielen oppiminen silti mahdollista. Se on erityisen tärkeää työyhteisöön kiinnittymisen näkökulmasta.

– Minulla on ollut kieleen liittyen joitakin haasteita. Jos ei puhu suomea, voi tuntea itsensä eristetyksi, kun kollegat juttelevat keskenään, kertoo Business Joensuulla harjoitteluun suorittava International Business -opiskelija Thuong Nguyen.

Suomalaisella työpaikalla suoritettu harjoittelu avaa myös ovet suomalaiseen työkuulttuuriin. Useille opiskelijoille harjoittelu on ensimmäinen kokemus suomalaisesta työelämästä.

– Suomalaisessa työelämässä ja tavassa tehdä töitä on paljon vapautta. Vapaus tuo myös vastuuta, joka pitää kantaa, pohtii Forward Foreverillä harjoitteluun suorittava Industrial Management -koulutuksen opiskelija Katharina Abelita.

Harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat painottavat, että suomalaisessa työelämässä täytyy olla täsmällinen, oma-aloitteinen, kommunikoida suoraan ja olla avoin kehittymismahdollisuuksille. Myös virheiden tekeminen on sallittua, eikä niitä tarvitse pelätä.

– Suomalaisessa työelämässä on matala hierarkia, toisin kuin kotimaassani Intiassa, kertoo Euroopan metsäinstituutissa harjoittelunsa suorittanut International Business -opiskelija Mukesh Kumar.

Kuva 1. Karelian opiskelijat Ayeman Rahman (vas.), Thuong Nguyen, Katharina Abelita ja Mukesh Kumar kertoivat harjoittelukokemuksistaan.

Parhaimmillaan harjoittelu on suora väylä työelämään

Monille opiskelijoille harjoittelu on suora väylä työelämään. Harjoittelupaikka voi usein olla ensimmäinen työpaikka valmistumisen jälkeen. Monille onkin löytynyt osa- tai kokopäivätyötä harjoittelun jälkeen.

– Harjoitteluni sujui hyvin. Työnantajani oli tyytyväinen minuun, joten he tarjosivat minulle harjoittelun jälkeen osa-aikatöitä ja mahdollisuuden tehdä opinäytetyö. Valmistumisen jälkeen minulle on luvassa kokoaikatyötä, iloitsee Katharina Abelita.

Kummiyritystoiminta ja sen kautta syntyneet harjoittelut ovat todistaneet sen, että ilman täydellistä suomen kielen taitoa, harjoittelu voi olla erittäin onnistunut niin opiskelijan kuin työnantajan näkökulmasta. Onnistuneet kokemukset toivottavasti rohkaisevat alueemme työnantajia avaamaan ovensa kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille.

Lue lisää kummiyritystoiminnasta:

<https://www.karelia.fi/kummiyritystoiminta/>